

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY BOJKOVICE

motto:

***K UMĚNÍ
PO KRŮČCÍCH A SPOLEČNĚ***

XIII. aktualizace – k 2. 9. 2024

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost.....	5
2.2	Historie a současnost.....	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Vybavení školy a její podmínky	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Vize školy	7
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5	UMĚLECKÉ OBORY V ZUŠ BOJKOVICE	9
6	H U D E B N Í O B O R	10
6.1	Charakteristika a koncepční zaměření	11
6.2	Struktura studia a organizace výuky.....	11
6.3	Vzdělávací obsah hudebního oboru	12
6.3.1	Přípravné studium	12
6.3.2	Studijní zaměření Hra na klavír.....	14
6.3.3	Studijní zaměření Hra na housle/Hra na violu.....	17
6.3.4	Studijní zaměření Hra na violoncello.....	20
6.3.5	Studijní zaměření Hra na kontrabas	23
6.3.6	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	26
6.3.7	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	29
6.3.8	Studijní zaměření Hra na klarinet	32
6.3.9	Studijní zaměření Hra na saxofon.....	35
6.3.10	Studijní zaměření Hra na trubku/Hra na tenor/Hra na tubu.....	38
6.3.11	Studijní zaměření Hra na kytaru/Hra na elektrofonickou kytaru	41
6.3.12	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	47
6.3.13	Studijní zaměření Sólový zpěv	50
6.3.14	Studijní zaměření Sborový zpěv	53
6.3.15	Studijní zaměření Hra na akordeon.....	56
6.3.16	Studijní zaměření Hra na cimbál.....	59
6.3.17	Studium pro dospělé	62
6.3.18	Hudební nauka	63
6.3.19	Skupinová praxe	66

7	VÝTVARNÝ OBOR	69
7.1	Charakteristika a koncepční zaměření	70
7.2	Struktura studia a organizace výuky.....	70
7.3	Vzdělávací obsah výtvarného oboru	72
7.3.1	Přípravné studium	72
7.3.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba.....	73
7.3.3	Studijní zaměření Multimediální tvorba.....	77
8	TANEČNÍ OBOR.....	80
8.1	Charakteristika oboru a koncepční zaměření.....	81
8.2	Struktura studia a organizace výuky.....	81
8.3	Vzdělávací obsah tanečního oboru	82
8.3.1	Přípravné studium	82
8.3.2	Studijní zaměření Taneční tvorba.....	82
9	LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR.....	91
9.1	Charakteristika a koncepční zaměření oboru.....	92
9.2	Struktura studia a organizace výuky.....	92
9.3	Vzdělávací obsah literárně dramatického oboru	93
9.3.1	Přípravné studium	93
9.3.2	Studijní zaměření Dramatická tvorba.....	94
10	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	99
11	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	99
12	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	101
12.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	101
12.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	102

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Bojkovice

K UMĚNÍ PO KRŮČÍCÍCH A SPOLEČNĚ

Předkladatel: Základní umělecká škola Bojkovice

Čtvrť 1. máje 715

IČO: 46254331

Ředitel(ka) školy: Eva Regináčová, Bc.

Telefon: 731 507 354

E-mail: reditelna.zusbojkovice@email.cz

Datová schránka: vy2nfmX

Zřizovatel: Zlínský kraj

Třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

Telefon: 577 043 111

E-mail: podatelna@kr-zlinsky.cz

Vydání dokumentu: 20. 6. 2012

Poslední aktualizace: 29. 8. 2022

Platnost aktualizovaného dokumentu od 24. 5. 2023, účinnost od 1. 9. 2023

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Na ZUŠ Bojkovice je poskytováno vzdělávání ve všech čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém.

Cílová kapacita školy schválena zřizovatelem a registrována ve školském rejstříku k 1. 9. 2008 je 355 žáků. Téměř každoročně je naplňována stoprocentně.

2.2 Historie a současnost

Počátky uměleckého školství v Bojkovicích se vážou k roku 1946, kdy zde byla založena pobočka Městské hudební školy Uherský Brod s oborem hudebním. V roce 1978 zřizuje MěNV Bojkovice vlastní Lidovou školu umění již se dvěma obory – hudebním a výtvarným. Po roce 1989 se mění název školy na Základní umělecká škola Bojkovice a v roce 1992 se sama stává právním subjektem, zřizovaným Školským úřadem v Uherském Hradišti.

V roce 1996 přesidluje škola z dosavadního sídla na Palackého 173 (bývalá Obecná škola) na rekonstruovanou budovu bývalých jeslí do Čtvrti 1. máje 715, kde obývala druhé nadzemní podlaží. Mezitím se obory rozrostly o třetí - obor taneční a od roku 1999 zřizuje pobočku na Starém Hrozenkově – v budově základní školy. Rokem 2011 se mění zřizovatel školy – stává se jím Zlínský kraj.

Od roku 2008 se vyučuje i literárně dramatický obor a v roce 2010 prochází budova rozsáhlou rekonstrukcí, při níž vznikají nové výukové prostory na dvou podlažích a přístavba multifunkčního sálu.

V současné době má tedy škola odpovídající prostory pro veškerou svou vzdělávací nabídku, možnost prezentace své činnosti ve vlastním sále a využití prostor k pronájmu. Vedle školy pořádá v sále bohatý kulturní program nově vzniklé občanské sdružení Maják Bojkovice a díky tomu mají žáci školy přístup k živému umění a rozmanitosti lidské kreativity, která je jím nejen motivací a inspirací v jejich zájmové činnosti, ale především zdrojem rozvoje celoživotního vztahu ke kulturním a uměleckým hodnotám.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor, jehož věkový průměr se pohybuje kolem věku 40 let, je složen převážně z kvalifikovaných pedagogů a osobností, které se ve svém oboru nadále vzdělávají. Jejich vztah a zaměření určuje zaměření oborů a školy jako celku. Mezioborová spolupráce se stává samozřejmostí, a tak se rozšiřují možnosti pronikání žáků do různých oblastí umělecké tvorby a interpretace. Vedení školy iniciativu a vynalézavost pedagogů vítá a podporuje.

Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola si za řadu let vypěstovala několik tradic a s přizváním hostujících účinkujících pravidelně pořádá např. Adventní koncerty, Vánoční pohazení, koncert Rodinné notování nebo interní soutěž hudebního oboru MUSICUS. Výtvarný obor každoročně pořádá výstavu, taneční obor celovečerní představení Tanec v srdci, literárně dramatický obor Večer s dramaťákem.

Školní lidová muzika, která zde má letitou tradici, spolupracuje s taneční složkou DFS Světlovánek a je účastna každoročně nejen Mezinárodního folklorního festivalu Světlovský bál, ale také řady dalších vystoupení zájezdových v rámci účasti souboru v ČR i v zahraničí.

2.4 Vybavení školy a její podmínky

Výuka probíhá v prostorově adekvátním prostředí. Hudební obor má vyhrazeny menší učebny pro individuální výuku a prostornější pro skupinovou (soubory) a kolektivní (hudební teorie, sbory). Výtvarný obor disponuje dvěma pracovny, taneční obor je vyučován v zrcadlovém sále a nejmenší obor – literárně dramatický – využívá učebny sborového zpěvu (vyhovující akustika, schůdky – podium).

Materiálně je škola vybavena dle svých aktuálních potřeb – nábytek, učební pomůcky a nástroje jsou udržovány a průběžně doplňovány tak, aby byla zabezpečena kvalitní výuka i služba začínajícím žákům - bezplatné půjčování školních nástrojů. Dle potřeb škola nástrojový park neustále dovybavuje, největším počinem je nákup pianina a koncertního křídla PETROF.

V technickém zázemí je velmi dobře vybaven koncertní sál a nahrávací studio, které škola využívá k vlastním potřebám při zaznamenávání vlastních produkcí a k pronájmu jiným subjektům v doplňkové činnosti. Průběžnou obnovou počítačového a softwarového vybavení škola zabezpečuje jak kvalitní provoz (účetnictví a hospodaření, administrativa, organizace apod.), tak přípravu pedagogů na výuku (dostupné grafické a hudební výukové programy). Škola tak postupně PC techniku zavádí do výuky Vo a Ho, nově zavádí ve výtvarném oboru studijní zaměření Multimediální tvorba a v budoucnu posílí vybavení i této výuky. Také vybavení učebními pomůckami hudebního oboru vede ke stále kvalitnějším podmínkám vzdělávání.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

V ZUŠ Bojkovice chceme činnost i nabídku profilovat s ohledem na výchovné a vzdělávací potřeby či zájmy žáků, a to dle možností kvalifikovanosti a žánrového zaměření členů pedagogického sboru, a také v souladu s tradicemi školy, zájmy žáků a cíli základního uměleckého vzdělávání.

Ve vzdělávání je pro nás prioritou získat a udržet zájem žáků v celé délce studia, aby jejich vztah k umělecké činnosti měl možnost nejen se široce rozvinout, ale také celoživotně zakořenit pro jejich následné uplatnění v nejrůznějších oblastech tvořivosti na laické, případně profesionální úrovni.

PŘI TOM SE ZAMĚŘUJEME NA

- **udržení tradičních vazeb** (např. folklor), ale dle specializace pedagogů zároveň na **poskytování pestré nabídky dalších žánrů a široké uplatnitelnosti** při různých činnostech, v uskupeních, spolicích apod.
- **zapojování žáků do společné praxe, co největší prolnutí teorie a praxe** ve všech oborových činnostech, především v hudební – rozšiřujeme možnosti společného muzicírování už od nižších ročníků
- **pěstování potřeby vyhledávat umělecké a kulturní hodnoty**, tj. navštěvovat kulturní události a prožívat „naživo“ interpretaci a tvorbu v různých oblastech a úrovních umění – nabízíme žákům pestrý program akcí v kulturním klubu zřízeném přímo v prostorách školy

3.2 Vize školy

CHCEME MÍT ŠKOLU, která UDRŽÍ NASTAVENÝ STANDARD,

tedy školu s pestrou a širokou vzdělávací nabídkou - čtyřmi uměleckými obory, veřejnou prezentací činnosti a propojením s kulturním děním ve městě.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Cesta ke kompetenci umělecké komunikace aneb *JAK UČÍME „ŘEMESLU UMĚNÍ“*

- **k pochopení a ovládnutí základních technických a výrazových prostředků daného oboru vedeme žáky v teoretické a praktické výuce**
 - výkladem, rozбором, praktickými ukázkami a procvičováním, volbou vhodného materiálu
 - prostřednictvím mediálních záznamů a přenosů, návštěv koncertů, výstav a představení
- **vedeme žáky k promyšlenému systému práce s tématem a vyjadřovacími prostředky, k sebekontrolě, samostatnosti a vlastní představitosti o interpretaci a tvorbě**
 - ve výuce jim vštěpujeme studijní a pracovní návyky (dílčí procvičování a „dávkování“ látky, posloupnost a kontinuitu technik, rozvoj koncentrace, paměti, sebereflexe, ...)
 - vyžadujeme pravidelnou a pečlivou domácí přípravu
- **žáky v hudebním oboru motivujeme ke zvládnutí ročníkové látky – viditelnému posunu**
 - využíváme pololetních a postupových zkoušek jako možnosti poznání osobního pokroku

Cesta ke kompetenci osobnostně sociální aneb *CO UČÍME PRO ŽIVOT*

- **při práci v kolektivu vedeme žáky ke vzájemné spolupráci, tj. k toleranci, respektu, konstruktivní komunikaci, k odpovědnosti za společnou práci**
 - vyžadujeme dodržování pravidelné účasti na společných zkouškách, pozornost, spolehlivost při vystoupeních, pomoc a oporu mladším kolegům, apod.
- **se žáky budujeme vztahy založené na otevřené komunikaci a vzájemné důvěře, s důrazem na motivaci k radosti z práce a dosažených výsledků, kdy každému žákovi je umožněno zakusit úspěch**
 - umožňujeme otevřenou diskusi mezi učitelem a žákem
 - uplatňujeme pozitivní hodnocení (průběžně ve výuce, při zkouškách a vystoupeních)
 - často organizujeme veřejnou prezentaci výsledků práce žáků
- **podporujeme rozvoj schopností, jako jsou trpělivost, vytrvalost, svědomitost a sebedisciplína**
 - trváme na efektivním pracovním systému ve výuce a za spolupráce s rodiči i při domácí přípravě

Cesta ke kompetenci kulturní aneb *UMĚNÍ JAKO SOUČÁST KULTIVOVANÉ OSOBNOSTI*

- **vedeme žáky od útlého věku k aktivnímu vztahu ke kultuře a umění**
 - nabízíme jim účast na koncertech, představeních a výstavách školy i jiných organizátorů
 - instruujeme je o vhodném a vnímavém chování na kulturních akcích
 - osobním příkladem učitele – aktivním vztahem k oboru
- **vedeme žáky k uplatnění v praxi**
 - spolupracujeme s organizacemi, spolky, v nichž se absolventi uplatňují v průběhu studia i po jeho ukončení (folklorní soubory, pěvecké sbory, divadelní spolky a další iniciativy)
 - umožňujeme žákům aktivní účast v široké nabídce školních souborů a skupinových či mezioborových projektech apod.

5 UMĚLECKÉ OBORY V ZUŠ BOJKOVICE

V základním uměleckém vzdělávání se podle stávající legislativy vyučují obory hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický. ZUŠ Bojkovice nabízí vzdělávání ve všech čtyřech oborech od roku 2008.

Každý obor je v dokumentu uveden charakteristikou uměleckého oboru, v níž je stručně popsán jeho význam a přínos vzdělávání pro žáka a naznačeno obsahové a organizační vymezení, případně koncepční zaměření oboru, které si škola zvolila jako své specifikum nebo akcent.

Vzdělávací obsah každého uměleckého oboru je vyčleněn pomocí učebních plánů, předmětů a jejich učebních osnov vycházejících ze dvou vzdělávacích oblastí - ve své vzájemné provázanosti zahrnují produktivní a receptivní složku uměleckého procesu. V případě hudebního oboru je vzdělávací obsah produktivní složky dále rozpracován do jednotlivých studijních zaměření (Hra na nástroj/Sólový zpěv/Sborový zpěv), přičemž receptivní složka je zastoupena v předmětech společných všem nebo většině studijních zaměření (Hudební nauka, Skupinová praxe).

Učební osnovy jsou vymezeny za každý předmět ročníkově, výstupy jsou jedním z kritérií hodnocení žáka na konci tohoto období. Více je popsáno v kapitole *12.1 Zásady a způsob hodnocení žáků na str. 102*.

Učební plán stanovuje v každém studijním zaměření týdenní hodinovou dotaci v jednotlivých ročnících a předmětech, v poznámkách jsou pak vysvětleny možné variability.

Organizace výuky ve všech uměleckých oborech je stejná:

Pro děti od 5 let probíhá přípravné studium pod názvem **PŘÍPRAVKA** (HUDEBNÍ, VÝTVARNÁ, TANEČNÍ, DRAMATICKÁ).

Základní studium je rozděleno na dva stupně: **I. stupeň v sedmi ročnících** pro žáky od 7 let a **II. stupeň ve čtyřech ročnících** pro žáky od 14 let, kterému pro nově nastupující žáky předchází jednoleté přípravné studium. V případě zájmu otevírá škola také **studium pro dospělé**. To je čtyřleté a jeho učební osnovy si volí sám učitel v souladu s potřebami a sklony žáka.

6 HUDEBNÍ OBOR

HUDBA JE STARŠÍ NEŽ LIDSKÁ ŘEČ (Charles Darwin)

6.1 Charakteristika a koncepční zaměření

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavné aktivní a poučené interpretace, popřípadě vlastní tvorby a prostřednictvím osvojení si základních a nezbytných vědomostí získaných z oblasti hudební teorie využívat hudby jako prostředku vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Na ZUŠ Bojkovice usilujeme o to, abychom vychovali praktické hudebníky, schopné po ukončení celého cyklu samostatně působit v rozličných hudebních tělesech a uskupeních, případně nastoupit studium k profesnímu uměleckému růstu a uplatnění.

Proto jdeme po koncepční linii se zařazením dětí do dvouletého přípravného studia a udržení jejich zájmu po celou dobu vzdělávacího cyklu. Stále více se ověřuje, že čím dříve se začne se soustavnou hudební a instrumentální výukou u dítěte, tím větší je naděje, že se u žáka vypěstují dostatečně silné morálně volní vlastnosti, které mu umožní vytrvat ve studiu po celý vzdělávací cyklus a osvojit si charakterové vlastnosti, nezbytné pro úspěšné zvládnutí stoupajících studijních nároků a technických problémů. Jestliže je žák členem kolektivu, ve kterém má vytvořeny dostatečně silné kolegiální vazby, je mnohem více chráněn před krizí pubertálního věku a ukončením studia v průběhu cyklu. Díky brzkému zařazení dětí do tohoto systému, je můžeme zapojovat už v nižších ročnících základního studia do skupinové praxe v tom nejsnazším pojetí a postupně rozvíjet schopnosti souhry i samostatné přípravy.

6.2 Struktura studia a organizace výuky

Vzdělávací obsah oboru je tvořen učebními plány – zařazením předmětů v jednotlivých ročnících a jejich osnov, které jsou naplňovány ve vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastech – Individuální interpretace a tvorba, Skupinová interpretace a Hudební teorie. V oblasti Individuální interpretace a tvorba – předně v předmětech **Hra na (zvolený) nástroj nebo Sólový zpěv/Sborový zpěv** – žák nejprve získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí nejen jako sólista, ale i jako spoluhráč v komorní, souborové hře nebo v sborovém zpěvu v rámci oblasti Skupinová interpretace. Ta je na naší škole zastoupena předmětem **Skupinová praxe**, který je povinný pro všechny žáky od 4. ročníku I. stupně. Při dosažení daných předpokladů však do něj mohou být zařazeni i žáci nižších ročníků. Její různé formy vyplývají z momentální skladby žáků, zaměření učitelů a podmínek školy: **Komorní soubor, Komorní zpěv, Pěvecký sbor, Školní lidová muzika, Školní kapela, Školní dechová kapela, Doprovod a souhra** – je spíše předmětem přípravy pro hru v souborech. Jejich zařazení do výuky je povinným naplněním receptivní oblasti. Sborový zpěv je hlavním studijním zaměřením pro žáky, kteří se nevěnují sólově hře na nástroj ani sólovému zpěvu.

Ve vzdělávací oblasti Hudební teorie zahrnující všeobecnou hudební nauku i základy hudební kompozice je žákovi umožněno osvojit si hudební pojmosloví, seznámit se s hudebními dějinami a s hudebními nástroji. Jako posluchač koncertů nebo hudebních zvukových záznamů vnímá žák množství podnětů v oblasti interpretace, hudebních stylů, žánrů a forem, které ho kultivují do podoby hudebně vzdělaného člověka. K tomu všemu je žák na naší škole veden od 1. po 5. ročník v předmětu **Hudební nauka**.

V hudebním oboru je organizována výuka individuálně, a pak skupinově (2-9 žáků ve třídě) a kolektivně (10 a více žáků ve třídě). Na konci ročníků žáci vykonávají postupovou zkoušku, která může mít formu „společné hodiny“, v závěru stupně závěrečnou zkoušku nebo veřejné absolventské vystoupení. I. pololetí uzavírají pololetní přehrávkou (viz. kapitola 12.1 *Zásady a způsob hodnocení žáků str. 102*).

6.3 Vzdělávací obsah hudebního oboru

6.3.1 Přípravné studium

Studijní zaměření přípravného studia v hudebním oboru je organizováno pod názvem **HUDEBNÍ PŘÍPRAVKA**.

V I. stupni se děti připravují v rámci kolektivní přípravy (teorie) a poté skupinové nebo individuální výuce (praktická hra na nástroj/zpěv) v následujícím rozvržení:

Učební plán č. HO 1 jednoleté nebo dvouleté přípravné studium – pro děti od 5 let

	1. ročník – I. a II. pololetí		2. ročník
Kolektivní příprava	1	1	1
Příprava ke hře na nástroj/ke zpěvu		1	1

Zařazování nově přijatých dětí do 1. a 2. ročníku závisí:

- u 5tiletých na dosaženém věku (automaticky do 1. ročníku přípravy)
- u 6tiletých na zjištěných předpokladech ke studiu a organizačních možnostech školy

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů:

Výuka v předmětu **Kolektivní příprava** probíhá v kolektivu 10 – 20 dětí a jejím cílem a náplní je děti vybavit znalostmi a vědomostmi o základech hudebního vnímání, kdy na konci **žák:**

- prostřednictvím říkanek, příběhů a písniček zná základy notace (houslový klíč, osnovu, noty čtvrté, osminové, půlové a celé), je schopen grafického zápisu not C1 – C2
- rytmizuje a melodizuje slova, sousloví, jednoduchá říkadla, melodické ozvěny s osvojením představy o rozdílu výšky tónů (vyšší x nižší, stoupající x klesající melodie)
- kombinuje hru na tělo a Orffovy nástroje při reprodukci jednoduchých písniček a doprovodů
- zná základní rozdíly výrazu (vesele-smutně, pomalu-rychle, silně-slabě apod.) a dokáže je vyjádřit pohybem, zná základní označení dynamiky (p, f)
- při poslechu rozmanitých hudebních nástrojů vnímá a rozlišuje barvu jednotlivých sekcí
- při zpěvu využívá dle návodu učitele zásad správného dýchání a práce s hlasem (jemné nasazení, uvolněný krk, bez křičení) – zpívá dětské písničky v rozsahu 3 – 5 tónů se snahou intonačního doladění k učiteli/nástroji
- je schopen soustředěného poslechu krátkých hudebních ukázek a orientuje se ve vyjadřovacích prostředcích hudby: v melodii, tempu, rytmu, dynamice, barvě

Výuka v předmětu **Přípravka ke hře na nástroj/ke zpěvu** probíhá ve skupině dvou – tří žáků, případně formou individuální výuky.

Z tohoto důvodu **preferujeme dvouletou Hudební přípravku, která žákům položí do 1. ročníku základního studia širší a pevnější základy nejen po stránce „řemeslné“ (fixace základních dovedností), ale také psychologicko-sociální (vybudování pracovních návyků včetně každodenní přípravy je v tomto věku snazší a přirozenější).** A je nasnadě, že při jednoleté Přípravce nezvládnou děti všechny obsah dvouleté Přípravky, což pro ně může znamenat „pomalejší start“ v 1. ročníku.

Přípravka ke hře na nástroj/ke zpěvu je zaměřena na nástrojové/pěvecké dovednosti na nejzákladnější úrovni a v jejím závěru **žák**:

- předvede správný postoj, posed, držení nástroje, držení rukou/uvolněný pěvecký aparát, přičemž popíše jednotlivé části hracího/pěveckého aparátu
- u dechových nástrojů a zpěvu předvede správné využití dechu při hře/zpěvu
- popíše části nástroje/pěveckého aparátu a vědomě je používá k tvoření tónu
- reprodukuje první tóny a melodické ozvěny po učiteli, napodobuje jeho způsob hry/zpěvu, reprodukuje jednoduché melodie, písničky
- u nástrojů je schopen napodobit postavení a vedení rukou, samostatnost prstů; v základu koordinuje obě ruce v rámci správného ovládnutí nástroje
- hraje/zpívá jednoduché melodie v rozsahu 5 – 8 tónů s doprovodem učitele nebo s jednoduchým vlastním doprovodem
- dle svých dispozic a zvládnutých dovedností zahraje/zazpívá podle notového zápisu noty celé, půlové a čtvrtové, osminové v základním rozsahu daného nástroje/hlasu
- rozezná - popíše náladu či charakter písničky, kterou má nastudovat, v rámci možných nástrojových/pěveckých dovedností případně dokáže vyjádřit základní dynamikou či tempem

Ve II. stupni je Hudební přípravka organizována v individuálních případech pro žáky nastupující ke studiu ve věku 14 let a více, bez předchozího studia I. stupně. Po jejím absolvování mohou být na základě úspěšného vykonání přijímací zkoušky přijati do II. stupně základního studia.

Hudební přípravku II. stupně realizujeme prostřednictvím následujícího učebního plánu:

Učební plán č. HO 1C – jednoleté přípravné studium pro II. stupeň

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravka ke hře na nástroj/ke zpěvu	1	1

Žák plní učební osnovy I. stupně v obsahu adekvátním svým možnostem a dispozicím tak, aby byl co nejlépe připraven pro studium II. stupně.

Učební plán č. HO 2

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na klavír:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná správné sezení u klavíru
- hraje portamento, legato, staccato i tenuto, odtahy, podkládá palec
- hraje v základních rytmických hodnotách
- čte noty v houslovém klíči i basovém klíči v zadaných skladbičkách, zná p, mf, f
- jednoduché skladbičky hraje i z paměti
- dokáže určit náladu/charakter poslouchané skladbičky, vyjádří ji pomocí základní dynamiky a tempa
- hraje lidové písně za jednoduchého doprovodu

2. ročník

Žák:

- sedí správně u klavíru, má uvolněný celý hrací aparát, přirozený tvar a držení ruky na klávesách
- pozná na klávesnici jednotlivé oktávy a klávesy, rozumí púltónu, celému tónu, durové stupnici a tónině
- zvládá základní koordinaci a nezávislost rukou
- hraje rytmické hodnoty od celých až po šestnáctinové, tečkovaný rytmus, hraje dvojhmaty
- harmonizuje jednoduché písně malou kadencí

3. ročník

Žák:

- uvědoměle a pomocí sluchové sebekontroly tvoří kultivovaný, zpěvný tón
- hraje základní durové stupnice s vyrovnaným úhozem prstů + tříhlasý akord
- kombinuje úhozy a frázuje melodii podle zápisu, tvoří kantilénu
- používá pravý pedál podle zápisu
- v jednoduchých písních rozlišuje formu, frázuje dle toho
- hraje drobné přednesové skladby různých období a žánrů i z paměti
- vyhledává známé melodie podle sluchu, tvoří vlastní melodie a snadné doprovody
- spolupracuje s učitelem (3-ruč, 4-ruč) na základě jeho vzoru získává vztah k nástroji a hudbě vůbec

4. ročník

Žák:

- rozumí mollové stupnici a tónině, hraje základní mollové stupnice v pomalém a středním tempu + 3-hlasý akord v rovném pohybu
- pomocí sluchové sebekontroly tvoří kultivovaný tón ve všech úhozech, tvoří kantilénu a frázi
- hraje skladby rozsahu cca 1-2 stran rozličného charakteru, stylu a žánru - dle vlastního zaměření žáka, přičemž využívá širší škály dynamiky i agogiky, používá vhodnou artikulaci dle zápisu
- samostatně nastuduje základní znění snadného notového zápisu
- při hře a doprovázení písní se orientuje v kadenci, umí ji podle sluchu použít v základních tóninách

5. ročník

Žák:

- podle potřeb/výběrem hraje stupnice dur, moll ve středním tempu, seznamuje se 4hlasými akordy
- transponuje krátká technická cvičení
- hraje snadné polyfonie s vedením jednotlivých hlasů, dokáže dynamicky odlišit pravou a levou ruku
- hraje přenášené akordy a skoky, trylek a melodické ozdoby dle dispozic
- vybírá si a vyhledává notové záznamy (filmové melodie apod.) a je schopen nastudovat základní znění notového zápisu, doplní na základě poslechu pedál, frázování a dynamiku
- používá pedalizaci k dobarvení nálady a charakteru skladby
- je schopen doprovázet melodie dalšími harmonickými funkcemi dle sluchu nebo akordických značek

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur, moll v živějším tempu dle potřeb, nebo krátká technická cvičení v transpozicích
- hraje etudy i přednesové skladby vyrovnaně a s patřičnou artikulací v odpovídajícím tempu, s využitím všech známých výrazových prostředků, které samostatně vyčte ze zápisu a uplatní při hře
- je schopen náhle změny dynamiky, tempa, úhozu - pohotovosti a rozmanitosti muzikálního projevu
- vytváří vlastní melodie s vlastní harmonizací, nebo samostatně harmonizuje písně s pomocí zpěvníku, zná širší výběr figurací v doprovodech a širší možnosti ve stylizacích

7. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku v živém tempu s použitím široké škály dynamiky a agogiky
- hraje přípravná cvičení pro hru oktáv, velkých rozkladů
- vyhodnotí vlastní provedení skladby (základní sebereflexe)
- volí dynamiku, agogiku a druh úhozu s ohledem na charakter skladby
- samostatně studuje party do čtyřruční a komorní hry, zvládá souhru s ostatními spoluhráči
- hraje z listu party cca na úrovni 1.-2. ročníku

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá znalosti prstokladů při studiu a interpretaci skladeb
- umí dynamicky vystavět delší fráze a jednotlivé části skladby
- hraje oktávy v klidném a středním tempu
- studuje samostatně jednoduché skladby komorního obsazení
- zná základní stylové prvky jednotlivých hudebních období a dokáže je při interpretaci použít

2. ročník

Žák:

- zná stylové zařazení hrané skladby, zajímá se autora a pojetí dle daného období
- zná své vlastní zaměření a doplňuje podle toho svůj repertoár
- při hře z listu se orientuje v malé písňové formě a vystihne náladu a charakter hrané skladby
- při hře z paměti se orientuje ve formě a harmonii
- zvládá z listu čtení notového zápisu skladeb cca na úrovni 3. ročníku včetně dynamiky a agogiky

3. ročník

Žák:

- využívá získaných dovedností a zkušeností k samostatnému studiu a vyhledávání skladeb
- umí dynamicky vystavět hranou skladbu až k jejímu vrcholu
- je schopen vyjádřit názor na interpretaci skladeb
- orientuje se v základní klavírní literatuře českých a světových autorů, zná nejvýznamnější autory
- vyhledává další způsoby provedení skladeb dle sluchu, v doprovodech a stylizacích, používá je

4. ročník

Žák:

- aplikuje všechny doposud získané technické dovednosti při hře skladeb - vyjádří vlastní názor na pojetí skladby a samostatně volí výrazové prostředky
- uplatňuje stylové a žánrové prvky dle svého zaměření
- dokáže samostatně zhodnotit náročnost skladby a posoudit, zda je schopen ji nastudovat
- zná způsoby, jak vycvičit technicky náročnější části, samostatně si určí vhodné prstoklady, pedalizaci, případně dynamiku
- podílí se na kulturním dění ve svém okolí

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 3

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na housle/Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Hra na violu je obvykle vyučována až ve II. stupni studia. Proto je I. stupeň popsán spíše pro housle. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na housle/Hra na violu:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná správný postoj při hraní, správné držení houslí a smyčce
- zvládá hru v základním prstokladu všemi prsty v rytmu půlových a čtvrtových hodnot
- hraje stupnice G D A v jedné oktávě v dlouhých tónech
- orientuje se v notové osnově - umí číst noty malé g – g2
- zahraje krátkou skladbu nebo písničku z paměti

2. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj, správně drží housle a smyčec
- při hře koordinuje obě ruce, má přirozeně kulatý tvar prstů na smyčci
- koriguje intonaci - ke slyšené melodii (klavír, housle) se doladuje
- hraje stupnice přes dvě oktávy G, A, C dur
- umí dělit smyk v rytmu půlových, čtvrtových a osminových hodnot
- spojuje notový zápis s orientací na hmatníku
- zahraje jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň z paměti za doprovodu klavíru
- při hře s učitelem poslouchá a doladuje dlouhé tóny

3. ročník

Žák:

- zvládá rovné vedení smyčce při hře détaché, legato a jejich kombinace
- má upevněnou sluchovou představu o hraném tónu (kvalita i intonace) a na základě toho tvoří kvalitní tón, hraje bez tlaku - čistým zvukem
- hraje stupnice přes dvě oktávy v I. poloze dur
- využívá osvojený systém – postup při studiu nově zadaného učiva (po částech, rytmy, smyky...)
- rozliší náladu skladby a vyjádří ji s použitím dynamiky p, mf, f
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti za doprovodu klavíru
- při hře s doprovodným nástrojem umí držet tempo

4. ročník

Žák:

- hraje moll stupnice ve dvou oktávách a rozložený kvintakord
- využívá kombinací smyku détaché, legato, staccato
- pomocí sebekontroly intonuje
- zná tvorbu výměn do III. polohy a tvorbu vibrata
- hraje jednoduché dvojhlas s použitím prázdných strun
- samostatně nastuduje etudu v základním rytmu bez smyku

5. ročník

Žák:

- správně vede pravou ruku a používá zápěstí, má pružné prsty
- zvládá hru základních dvojhmatů
- hraje širším dynamickým rozlišením crescendo a decrescendo
- hraje stupnice do III. polohy, při hře používá výměny do III. polohy
- intonuje pomocí vlastní sluchové sebekontroly i při hře ve III. poloze
- hraje tečkovaný rytmus a trioly, používá accelerando a diminuendo

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice přes tři oktávy ve smykových a rytmických kombinacích
- zná tvorbu trylků a melodických ozdob
- hraje smyky martelle, řadové staccato
- zná tvorbu spiccata
- na základě notového záznamu a prstokladu se orientuje v jednotlivých polohách I., III., V.
- dokáže navrhnout frázování a dynamiku

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice přes tři oktávy ve smykových a rytmických kombinacích
- při hře aplikuje širokou škálu dynamiky a efektivně využívá smyčcové techniky k tvorbě kvalitního tónu
- zvládá hmatovou jistotu hry v I., III. a V. poloze, včetně základních dvojhmatů
- rozliší ve skladbě jednotlivé fráze a vystaví je
- při hře realizuje vlastní hudební představu s použitím všech známých výrazových prostředků (dynamika, agogika, frázování)
- samostatně nastuduje notový zápis technické i přednesové skladby

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- umí rozlišit jednotlivé polohy a orientuje se v notovém zápise, ve čtení prstokladů
- volí správnou délku smyku vzhledem k rychlosti pasáže

2. ročník

Žák:

- zvládá všechny základní smyky a jejich kombinace i v rychlejších tempech
- orientuje se ve všech tóninách, hraje složitější rytmické útvary
- umí si vytvořit vlastní názor na způsob nácviu a na interpretaci přednesových skladeb (na základě hry učitele, poslechu CD, DVD, účasti na koncertech profesionálů)
- po konzultaci s vyučujícím si dokáže zvolit vhodný prstoklad, členění smyčce, dynamické odstínění, tempo skladby s ohledem na co nejpřesnější vyjádření jejího charakteru

3. ročník

Žák:

- má jistou intonační sebekontrolu
- osvojil si zručnost hry po celém hmatníku (3 oktávové stupnice a akordy dur, moll)
- volí správnou rychlost tahu vzhledem k délce smyku a dynamice

4. ročník

Žák:

- umí zvolit vhodné technické i výrazové prostředky při nácviu skladeb
- dokáže vycítit frázi, konec fráze, provede její technické i výrazové vystavění
- volí správný způsob tvorby tónu
- dokáže určit odlišnost žánrů a hudebních stylů, specifiku jejich interpretace

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

6.3.4 Studijní zaměření Hra na violoncello

Učební plán č. HO 4

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello:

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ví, jak správně sedět, držet nástroj a smyčec
- hraje détaché, legato, staccato v různých smyčích a různými částmi smyčce přes struny
- hraje stupnice v jedné oktávě (C,G,D,F) v dlouhých tónech
- zvládá jednoduchá prstová cvičení v základní poloze zaměřená na samostatnost a pohyblivost prstů
- pohotově čte noty v basovém klíči v základní poloze, spojuje notový zápis s orientací na hmatníku
- zahraje krátkou jednoduchou písničku zpaměti
- při hře s učitelem je schopen poslouchat a doladovat dlouhé tóny ve dvojhlase

2. ročník

Žák:

- samostatně zvládá správné sezení u nástroje, držení nástroje a smyčce
- při hře koordinuje obě ruce a za podpory učitele tvoří kvalitní tón
- kombinuje hru détaché, legato i staccato
- hraje stupnice C,G,D přes 2 oktávy a v jedné oktávě A,E a rozložený kvintakord
- zvládá širokou polohu oběma směry, zná 4. polohu (předvede v glissandu)
- hraje v celých až osminových hodnotách, rozezná a zahraje krátkou frázi (2-4 takty)
- rozliší náladu poslouchané skladby a vyjádří ji s použitím dynamiky p, mf, f a vhodného tempa
- zahraje jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň zpaměti za doprovodu klavíru
- při souhře s druhým nástrojem (s učitelem) doladuje ve dvojhlase a rytmicky se přizpůsobuje

3. ročník

Žák:

- s použitím sebekontroly tvoří kvalitní tón v různých kombinacích smyků a rytmů, zná tvorbu vibrata
- hraje stupnice ve dvou oktávách (F, B, E dur a c, g, d moll) a rozložený kvintakord
- ovládá výměnu ze základní polohy do 4., zná 2. a 3. polohu (předvede v glissandu)

- ovládá prstovou techniku levé ruky ve středním a živějším tempu (v základní a rozšířené poloze)
- na základě notového záznamu a prstokladu se orientuje v jednotlivých polohách
- hraje tečkovaný rytmus a trioly, za pomoci učitele hraje vibrato
- k vyjádření nálady používá už i crescendo a decrescendo
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu v rozsahu cca 1 strana zpaměti s doprovodem druhého nástroje

4. ročník

Žák:

- s využitím osvojených dynamických možností hraje s kvalitním tónem skladby technického i přednesového charakteru, stupnice přes 2 oktávy do 3 předznamenání dur a moll, velký rozklad kvintakordu v rámci hrané polohy
- využívá výměny do 2. a 3. polohy, orientuje se ve 4. poloze na všech strunách
- používá flažolet, využívá složitějších kombinací smyku (détaché – legato, staccato – legato)
- hraje skladby různých stylových období a žánrů s volbou vhodné dynamiky, frázování a smyku
- samostatně přečte základní notový zápis, doplní prstoklady a nastuduje základní znění
- hraje snadné skladby z listu, samostatně přistupuje ke studiu partů ve skupinové praxi

5. ročník

Žák:

- se získanými dovednostmi a návyky hraje náročnější skladby technického i přednesového charakteru
- zvládá hru základních dvojhmatů, stupnic dur a moll do 4 předzn. + rozl. akordů v živějším tempu
- využívá vlastní sluchové sebekontroly a tvoří zpěvný kvalitní tón
- čte noty v tenorovém klíči
- je schopen tvořit fráze se stavbou fráze pomocí širší škály dynamiky
- za pomoci učitele dokáže pro danou skladbu (styl či žánr) navrhnout smyk, frázování, dynamiku
- samostatně se doma připravuje – studuje party a volí prstoklady, snadné party čte z listu

6. ročník

Žák:

- hraje v palcové poloze, s bohatým rejstříkem dynamiky, stavbou kantilény a s vibratem
- hraje technicky náročnější skladby v živějším tempu s intonační jistotou ve všech polohách
- hraje všechny stupnice s rozloženým akordem v živějším tempu
- využívá dvojhmatů v technických i přednesových skladbách, zvládá hru základních melodických ozdob
- orientuje se v základní harmonii skladby, běžně čte basový a tenorový klíč, v základech i houslový klíč

7. ročník

Žák:

- využívá všech získaných dovedností ke hře rozličných technických skladeb, přednesů různých stylových období i žánrů, orientuje se ve všech klíčích
- je schopen hrát v různých tempech dle charakteru skladby, samostatně volí výrazové prostředky, frázování (smyky)
- samostatně nastuduje vybranou skladbu včetně dynamiky, smyků, frázování a prstokladů

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá získaných dovedností a zásad správné hry, uplatňuje rozvitou prstovou techniku levé ruky v technických cvičeních i přednesových skladbách
- samostatně řeší prstoklad, smyk a výraz skladby, pohotově čte při hře z listu snadné party

2. ročník

Žák:

- pracuje se širokou agogikou a dynamikou, zpěvností tónu, zvládá kombinaci smyků a změny poloh
- umí komunikovat se spoluhráči v rámci souboru o způsobu provedení skladby
- podílí se na výběru skladeb, aktivně poslouchá a vyhledává nahrávky

3. ročník

žák:

- má upevněné všechny získané návyky a dovednosti, samostatně jich využívá při nácviu a hře
- důsledně při hře provádí v souladu s notovým zápisem veškerá frázování, dynamiku, tempa
- je schopen vlastního názoru na hranou i slyšenou skladbu a diskutovat o ní

4. ročník

žák:

- při hře využívá sluchové sebekontroly
- přizpůsobuje se ostatním hráčům v zájmu společného kvalitního výsledku ve skupinové praxi
- zná interpretaci skladeb různých stylových období

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

6.3.5 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Učební plán č. HO 5

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na kontrabas:

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- předvede, jak správně sedět, držet nástroj a smyčec
- ovládá základy hry pizzicato a arco smykem detašé
- koordinuje pohyby pravé a levé ruky
- hraje ve druhé poloze
- hraje rytmické hodnoty osminová, čtvrtová, půlová
- čte noty v basovém klíči ve druhé poloze
- zahraje nejjednodušší písni (o 5 tónech) i z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje celým smyčcem – jeho horní i dolní polovinou, vedle již osvojených také smykem legato
- zahraje forte a piano
- hraje v páté poloze na g struně
- používá i tečkovaný rytmus (čtvrtová nebo půlová s tečkou)
- provede snadnou skladbičku v duu se spolužákem nebo učitelem

3. ročník

Žák:

- kombinuje smyky detaché, staccato a legato, hraje v první poloze
- správně klade prsty levé ruky na struny, bez prolamování a ve správných vzdálenostech
- využívá více odstínů dynamické hry (p, mf, f)
- rozumí základním tempovým označením a dokáže je aplikovat při hře (andante, moderato, allegro)
- zahraje z paměti jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

Žák:

- tvoří vyrovnaný tón pomocí plynulé výměny smyku
- dokáže na jednom smyku vytvořit crescendo a decrescendo
- vkládá do hry další tempové a dynamické výrazivo (accelerando, diminuendo...)

5. ročník

Žák:

- zvládá plynulou výměnu poloh od první do páté
- tvoří přirozené flažolety na oktávě a kvintě
- interpretuje literaturu různých slohových období (baroko, klasicismus, romantismus)

6. ročník

Žák:

- hraje v sedmé až desáté poloze
- hraje vybrané durové stupnice v terciích, zahraje skladby různých stylů (folklor, jazz, swing)
- uplatňuje při hře vyrovnané vibrato

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu (pp ff)
- používá obtížnější způsoby smyku (martellé, spiccato) a základní variantu hry v palcové poloze
- se orientuje v zápise a struktuře interpretované skladby
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu na úrovni barokní sonáty
- zahraje z paměti přednesovou skladbu s doprovodem

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá a zapojuje hru v polohách, jejich výměn, pohybu levé ruky po hmatníku a flažoletů
- podílí se na výběru skladeb, aktivně poslouchá a vyhledává nahrávky

2. ročník

Žák:

- předvede hru s kvalitním výrazem postaveném na dobrém tónu, výměnách smyku, kvalitním vibratu, dynamice, agogice a frázování, je schopen porozumět zápisu a vyjádřit jej
- samostatně nastuduje skladby různých stylových období a žánrů, k pochopení obsahu i interpretace používá špičkových nahrávek významných interpretů
- aktivně působí ve školních souborech, hráčsky i lidsky je významným článkem ve společných projektech školy

3. ročník

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a širokého spektra různých druhů smyků
- samostatně pracuje a řeší otázky nácvičku a interpretace skladeb, podílí se na jejich výběru a přípravě
- přizpůsobuje se ostatním hráčům v zájmu společného kvalitního výsledku ve skupinové praxi

4. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu, vytváří vlastní řešení prstokladů, smyků a výrazu
- zná interpretaci skladeb různých stylových období, dokáže si vybrat vhodný způsob interpretace a obhájit ho
- aktivně se zapojuje do širšího hudebního dění nejen ve škole, ale také mimo ni a je tak nedílnou součástí kulturního života v obci

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 6

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu:**I. STUPEŇ:****1. ročník****Žák:**

- zná a samostatně aplikuje zásady správného postoje, držení nástroje, posazení nástroje v ústech, bráničního dýchání a se správným použitím dechu tvoří rovný tón
- hraje v rozsahu c1 – fis1 – hes1 - g2 staccato, tenuto, legato
- stupnice (2-3 základní) hraje se správnou artikulací, vyrovnaností tónů v klidném tempu
- rozlišuje a dokáže zahrát frázi 2-4 taktů se správnými nádechy (pomocí melodických ozvěn)
- zahraje z paměti jednoduchou písničku nebo skladbičku (taneček)
- využívá vhodné artikulace a volby tempa k vyjádření charakteru písně, skladby (pomocí tanečku - příprava artikulace pro hru staré muziky)
- hraje podle sluchu dětské písničky v rozsahu kvinty

2. ročník**Žák:**

- hraje v rozsahu c1 – hes2, samostatně využívá různé druhy artikulace při nácviu všech skladeb
- hraje s důrazem na správnou artikulaci a vyrovnanost tónů, hraje stupnice dur moll do 2 předznamenání v klidném a středním tempu, samostatně používá dech k tvorbě fráze
- zahraje z paměti jednoduchou písničku nebo skladbičku (taneček)
- charakterizuje po poslechu danou skladbu a při hře pak využívá základní dynamiky a agogiky
- hraje z listu jednoduché melodie a lidové písně v dvojhlasě s učitelem a doladuje nástroj

3. ročník**Žák:**

- hraje v rozsahu c1 – c3
- stupnice hraje v živém tempu a s lehkostí dur moll do 3 předznamenání
- rozlišuje jednotlivé fráze, hraje se správným využitím dechu
- artikuluje v souladu s charakterem skladby

- zahraje z paměti rozsáhlejší přednesovou skladbu
- zná hru vibrato, frulato, glissando apod.
- čte z listu snadné melodie, je schopen přečíst notový zápis zadané skladby
- při hře sólo, v dvojhlase, s doprovodem je schopen sluchové sebekontroly

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice na sopránovou flétnu do 4 předznamenání v živějším tempu, 2-3 základní stupnice na altovou flétnu
- zvládá náročnější technické dovednosti při hře na sopránovou ZFL
- ovládá základní hmaty altové ZFL a tvoří kvalitní tón, hraje chromatiku v klidném tempu
- při hře na oba typy ZFL samostatně frázuje a využívá dynamiky v souladu s charakterem skladby
- ovládá hru základních melodických ozdob a trylku, používá hru vibrato, frulato, glissando apod.
- hraje skladby nových žánrů (etnická hudba, moderní klasika apod.)
- hraje dua, tria, studuje party s pomocí učitele, umí poslouchat spoluhráče a být součástí skupiny

5. ročník

Žák:

- dle svých fyzických dispozic hraje na tenorovou nebo basovou ZFL s využitím technických dovedností získaných s důrazem na kvalitní tón
- samostatně frázuje a využívá dynamiky, artikulace a agogiky i při hře na tenorovou ZFL
- zapojuje se s tenorovou flétnou do komorní souhry

6. ročník

Žák:

- hraje na altovou ZFL technicky náročnější skladby různých stylových období a žánrů v odpovídajícím tempu
- hraje i na další typy zobcové flétny v rámci svých fyzických dispozic
- správně frázuje a využívá dynamiky, artikulace a agogiky i při hře na používané typy ZFL
- samostatně studuje party do skupinové praxe
- s ohledem na používané typy ZFL hraje různé party v rozličných hudebních uskupeních

7. ročník

Žák:

- hraje běžně na tři typy zobcové flétny s využitím dosud získaných technických dovedností, typů artikulace
- využívá všech získaných výrazových dovedností a technik
- hraje skladby většího rozsahu různých stylových období a žánrů s doprovodem i a capella
- je schopen samostatně nastudovat notový zápis skladby cca na úrovni 4. ročníku
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu (např. variace s vlastní volbou interpretace dle inspirace z nahrávky apod.)
- je schopen samostatně hrát v různých instrumentálních uskupeních
- je schopen transponovat jednoduchou melodii do nejbližších tónin

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá všech získaných dovedností a zásad správné flétnové hry
- je schopen střídat sopránovou, sopránovou, altovou a tenorovou flétnu
- hraje přesně rytmicky a se správnou intonační představou
- pohotově hraje z listu snadnější skladby, provádí důsledně veškerá frázovací, dynamická a tempová označení v notovém záznamu

2. ročník

Žák:

- tvoří kultivovaný tón s barevnou jednotností a vyrovnaností, spolupracuje na vytváření výrazu
- hraje skladby různého charakteru, žánru a stylu
- je schopen diskuse o interpretaci
- je schopen samostatně nacvičit part pro skupinovou praxi, rozlišit téma a hlasy – jejich vedení a důležitost v celku
- vyhledává inspiraci v poslechu kvalitních interpretů (návštěvy koncertů, poslechy CD, internet)

3. ročník

Žák:

- hraje rychlé pasáže v daných artikulacích
- je schopen sebekontroly nad kvalitou zvuku a intonací
- určí tóninu skladby, fráze, styl a tomu podřizuje interpretaci – zná základy interpretace skladeb různých stylových období
- je schopen hry z paměti u vybraných přednesových skladeb
- poslechem kvalitních interpretů je schopen zdokonalovat kvalitu zvuku, samostatně rozvíjet znělý a uvolněný tón
- svůj názor na interpretaci dokáže zdůvodnit a ze špatného provedení je schopen se poučit

4. ročník

Žák:

- hraje kvalitním tónem v celém rozsahu flétny, využívá dynamiky a vibrata
- zná možnosti barevnosti nástroje, ví, jak docílit požadovaného zvuku
- dokáže kriticky posoudit vlastní i cizí provedení flétnové skladby
- přizpůsobuje se ostatním spoluhráčům ve skupinové praxi, využívá sluchové sebekontroly a vnímá celek
- vytváří si vlastní představu o své interpretaci pomocí poslechů kvalitních interpretů, aktivně vyhledává příležitosti k inspiraci a poučení
- samostatně si vybírá skladby ke svému studiu, analyzuje hudbu a vyvozuje z ní závěry

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 7

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu**I. STUPEŇ:****1. ročník****Žák:**

- zná zásady správné údržby nástroje
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem)
- zná správné nasazení tónu na hlavici a co nejdříve - dle schopností - také na celou flétnu
- hraje v rozsahu nejméně od g1 po g2
- zahrže kratší skladbu, písničku nebo cvičení z paměti
- hraje v souhře s pedagogem, dle sluchu doladuje intonaci ke slyšenému

2. ročník**Žák:**

- samostatně ovládá základní návyky a dovednosti při hře včetně pevnějšího nátisku
- hraje v rozsahu nejméně od d1 po h2, zahrže stupnici G dur, F dur a e moll, d moll přes jednu oktávu v pomalém tempu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, rozlišuje a dokáže zahrát frázi 2-4 taktů se správnými nádechy
- hraje lidové písně v dvojhlasě s učitelem

3. ročník**Žák:**

- umí sám nástroj sestavit a správně jej udržovat
- samostatně pracuje s dechem, jazykem, nátiskem a tvořením tónu
- hraje stupnice a T5 do 3 předznamenání a hraje je v tenutu a legatu
- hraje v rozsahu nejméně od c1 po c3
- hraje v základních dynamických odstínech a je schopen hrát v různých tempech
- hraje snadné skladby různého charakteru (lidové a populární písně, instruktivní skladby)
- dokáže nastudovat základní notový záznam jednoduché skladby
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem nebo v komorním seskupení

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu nejméně od c1 po d3,
- hraje stupnice dur, moll a T5 s obraty do 3 předznamenání v tenutu a legatu
- samostatně a jistě nasazuje tón, ovládá hru šestnáctinových not, osminových s tečkou, triol, synkop
- využívá základní dynamiku p-mf-f, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje kratší skladby různých stylových období s použitím známých prvků dynamiky a agogiky
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu od c1 po f3, stupnice dur, moll, T5 s obraty, D7 do 4 předznamenání v tenutu a legatu
- ovládá složitější rytmické útvary a hraje v širších dynamických odstínech
- využívá při hře vedle legata a tenuta i staccato a portamento, případně využívá střídavé artikulace
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- dokáže samostatně nastudovat – přečíst základní zápis nově zadané skladby
- ovládá hru z listu, je schopen se připravit samostatně k souhře ve Skupinové praxi

6. ročník

Žák:

- zvládá vedení hudební fráze
- při hře uplatňuje rychlejší prstovou techniku, hraje v různých dynamických odstínech
- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu
- vyjádří svůj vlastní názor k hudebnímu výrazu při studiu a interpretaci dané skladby
- je schopen transponovat jednoduchou melodii do nejbližších tónin
- zapojuje se do různých komorních i souborových zaměření, využívá při tom všech svých doposud získaných zkušeností
- je schopen samostatně nastudovat základní zápis skladby dle svých získaných hudebních vědomostí a dovedností

7. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s dechovou technikou
- hraje stupnice do 4 předznamenání ve staccatu a legatu přes dvě oktávy, T5, D7 a zm.7
- při interpretaci plně využívá dynamiky, agogiky, frázování a melodických ozdob
- samostatně pracuje s barvou tónu a s kvalitním tónem
- v komorní nebo souborové hře nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- samostatně dodržuje správný postoj a držení nástroje, samostatně ovládá dechovou techniku, zvládá vedení hudební fráze
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 béček přes dvě oktávy v tenutu a legatu
- při hře uplatňuje rychlejší prstovou techniku
- hraje v různých dynamických odstínech, disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu
- zapojuje se do různých komorních i souborových uskupení, využívá při tom všech svých doposud získaných dovedností a zkušeností

2. ročník

Žák:

- hledá svůj vlastní názor k hudebnímu výrazu při studiu a interpretaci dané skladby
- je schopen samostatně nastudovat obtížnější skladbu dle svých získaných vědomostí a dovedností
- vyhledává skladby dle vlastního výběru a zaměření, je schopen je v základním zápise nastudovat

3. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s dechovou technikou, s barvou tónu a kvalitou tónu
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 béček ve staccatu a legatu přes dvě oktávy, T5, D7 a zm.7
- při interpretaci samostatně volí a využívá dynamiky, agogiky, frázování a melodických ozdob

4. ročník

Žák:

- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů
- v komorní nebo souborové hře nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření je schopen spolupráce na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků
- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 8

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná správné návyky – postoj, držení hlavy, držení nástroje, zná a ovládá základní zásady bráničního dýchání pod dohledem učitel
- zná noty celé, půlové, čtvrtové
- hraje podle sluchu melodie snadných lidových písní v rozsahu 5 tónů

2. ročník

Žák:

- hraje tóny ve čtvrtových hodnotách se sebekontrolou kvality nasazení, dlouhé tóny s důrazem na tvorbu kvalitního tónu s odlišností dynamiky - mf, forte
- hraje tenuto, legato
- hraje v rozsahu C1 – G1
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

3. ročník

Žák:

- samostatně zvládá brániční dýchání s uvolněným krkem, držením hlavy a nasazuje tón se správným využitím jazyka a dechu
- orientuje se v jednotlivých frázích skladby, hraje se správným použitím dechu (nádechy) a dynamiky
- je schopen zahrát z paměti snadnou přednesovou skladbičku s využitím všech osvojených dynamických a agogických prvků

4. ročník

Žák:

- ovládá malíkové klapky e, f
- správně nasazuje staccato, legato, tenuto
- využívá široké škály dynamiky
- při souhře je schopen používat sluchovou sebekontrolu k souznění rytmickému i harmonickému

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu e – C3 a ovládá hru chromatiky v používaném rozsahu
- hraje snadné skladby dalších žánrů s doprovodem klavíru nebo podkladem na CD
- dokáže samostatně určit v zápisu skladby prstoklady (malíky) a nádechy

6. ročník

Žák:

- hraje rozvitou prstovou technikou i rychlejší tempa
- při hře skladeb různého charakteru využívá střídavé artikulace
- dokáže formulovat vlastní názor na provedení skladby a volbu výrazových prostředků

7. ročník

Žák:

- zvládá hru i rozsáhlejších skladeb (výdrž dechu a nátisku)
- hraje vyrovnané legato v celém rozsahu nástroje
- přesvědčivě hraje ve třech dynamických polohách
- hraje skladby ze široké nabídky jak klasické literatury, tak moderní, včetně tanečních žánrů apod.
- samostatně čte i složitější rytmické záznamy, volí vhodné způsoby procvičení těžších míst ve skladbě
- transponuje snadné melodie do tónin potřebných v daném uskupení Skupinové praxe

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- samostatně volí způsob nácvičku, využívá upevněných správných dovedností klarinetové hry
- je platným členem komorního souboru, kapely, je schopen diskutovat s ostatními členy souboru a pedagogem o způsobu provedení dané skladby
- podílí se na výběru skladeb

2. ročník

Žák:

- vyjádří svůj názor na danou skladbu
- seznamuje se s hrou profesionálních klarinetistů (návštěva koncertů, poslech CD, YouTube...) a je schopen se jimi nechat inspirovat při tvorbě kvalitního tónu nebo frázování
- má představu znělého a plného tónu a dovede jej vytvořit a používat ve všech dynamických odstínech

3. ročník

Žák:

- zahraje z listu rytmicky složitější útvary, provádí při hře dynamiku dle notového záznamu
- setká se při hře s celotónovou, pentatonickou, bluesovou stupnicí

4. ročník

Žák:

- dovede transponovat složitější melodie
- dovede určit tóninu skladby, rozpozná jednotlivé fráze, hudební styl a přizpůsobuje tomu interpretaci
- má vybudovanou intonační představivost (dokáže se sám správně naladit)

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 9

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná správné návyky – postoj, držení hlavy, držení nástroje, zná a ovládá základní zásady bráničního dýchání pod dohledem učitele
- zná noty celé, půlové, čtvrtové, osminové
- hraje podle sluchu melodie snadných písní v rozsahu 5 tónů

2. ročník

Žák:

- hraje tóny ve čtvrtových hodnotách se sebekontrolou kvality nasazení, dlouhé tóny s důrazem na tvorbu kvalitního tónu s odlišností dynamiky - mf, forte
- hraje v rozsahu e1 – c2
- hraje tenuto, legato
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

3. ročník

Žák:

- samostatně zvládá brániční dýchání s uvolněným krkem, držením hlavy a nasazuje tón se správným využitím jazyka a dechu i při hře osminových not
- orientuje se v jednotlivých frázích skladby, hraje se správným použitím dechu (nádechy) a dynamiky
- je schopen zahrát z paměti snadnou přednesovou skladbičku s využitím všech osvojených dynamických a agogických prvků

4. ročník

Žák:

- správně nasazuje staccato, legato, tenuto
- využívá široké škály dynamiky
- při souhře je schopen používat sluchovou sebekontrolu k souznění rytmickému i harmonickému

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – c3 a ovládá hru chromatiky v používaném rozsahu
- při hře skladeb různého charakteru využívá střídavé artikulace
- hraje snadné skladby dalších žánrů s doprovodem klavíru nebo podkladem na CD
- dokáže zvolit vhodné tempo skladby
- hraje z listu jednoduché party

6. ročník

Žák

- hraje rozvitou prstovou technikou i rychlejší tempa
- při hře skladeb různého charakteru využívá střídavé artikulace
- dokáže formulovat vlastní názor na provedení skladby a volbu výrazových prostředků

7. ročník

Žák:

- zvládá hru i rozsáhlejších skladeb (výdrž dechu a nátisku)
- hraje vyrovnané legato v celém rozsahu nástroje
- přesvědčivě hraje ve třech dynamických polohách
- pozná základní prvky swingového frázování a dle svých dispozic je využívá
- hraje skladby ze široké nabídky jak klasické literatury, tak moderní, včetně tanečních žánrů apod.
- samostatně čte i složitější rytmické záznamy, volí vhodné způsoby procvičení těžších míst ve skladbě

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- samostatně volí způsob nácvičku, využívá upevněných správných dovedností saxofonové hry
- je platným členem komorního souboru, kapely, je schopen diskutovat s ostatními členy souboru a pedagogem o způsobu provedení dané skladby
- podílí se na výběru skladeb

2. ročník

Žák:

- vyjádří svůj názor na danou skladbu
- seznamuje se s hrou profesionálních saxofonistů (návštěva koncertů, poslech CD, YouTube...) a je schopen se jimi nechat inspirovat při tvorbě kvalitního tónu nebo frázování
- má představu znělého a plného tónu a dovede jej vytvořit a používat ve všech dynamických odstínech

3. ročník

Žák:

- zahraje z listu rytmicky složitější útvary, provádí při hře dynamiku dle notového záznamu
- dovede posoudit cizí i vlastní interpretaci

4. ročník

Žák:

- dovede určit tóninu skladby, rozpozná jednotlivé fráze, hudební styl a přizpůsobuje tomu interpretaci
- má vybudovanou intonační představivost (dokáže se sám správně naladit)

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 10

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trubku/ tenor/ tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na trubku/Hra na tenor/Hra na tubu**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák

- zná a ovládá zásady správného postoje, držení těla i nástroje, správné nasazení tónu
- hraje dlouhé tóny ve střední síle
- v rozsahu h – H1 hraje snadné melodie
- zahraje snadnou skladbu nebo píseň v rozsahu 8 taktů z paměti

2. ročník

- zná zásady bráničního dýchání a nasazení jazykem (špičkou jazyka)
- v rozsahu g – D2 hraje snadné melodie staccato a legato
- hraje stupnice C dur, G dur, D dur
- rozlišuje a hraje se správnými nádechy krátké fráze (2-4 takty) ve snadných skladbách a písních
- zahraje podle sluchu krátký úryvek v rozsahu 5 tónů

3. ročník

Žák:

- samostatně aplikuje správný postoj, správné držení nástroje, nasazení tónu a brániční dýchání
- hraje dlouhé tóny s dynamickým rozlišováním (crescendo a decrescendo)
- hraje jednoduché melodie v rytmu celých až osminových not, čtvrtovou s tečkou
- rozlišuje nesoulad při hře s druhým nástrojem a doladuje se dle sluchu
- zahraje přednesovou skladbu z paměti

4. ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón s vlastní sluchovou sebekontrolou, dokáže s jistotou nasadit a ukončit tón
- hraje durové stupnice do 3 předznamenání v klidném tempu
- při hře využívá dynamiku p, mf, f a cresc., decresc.
- úměrně k získaným dovednostem je schopen hrát v různých tempech
- hraje snadné skladby různého charakteru (lidové a populární písně, instruktivní skladby)
- hraje lehká dueta a doladuje se do dvojhlasu

5. ročník

Žák:

- samostatně a jistě nasazuje tón
- ovládá hru v šestnáctinových notách, osminových s tečkou, hru triol a synkop
- hraje dur stupnice do 4 předznamenání, moll do 2 předznamenání v osminových hodnotách + akord velký rozklad v klidnějším tempu
- hraje v rozsahu fis – G2, využívá při hře vedle legata a staccata i tenuto
- hraje kratší skladby různých stylových období s použitím známých prvků dynamiky a agogiky
- dokáže samostatně nastudovat základní notový záznam jednoduché skladbičky
- hraje snadný dvojhlas – tříhlas a doladuje se dle svých dispozic

6. ročník

Žák:

- dokáže frázovat podle zápisu a využívá mj. i portamento
- hraje všechny durové stupnice a mollové do 4 předznamenání + akord velký rozklad T5 v tempu
- ovládá hru základních melodických ozdob (příraz, nátryl)
- hraje retní vazby v pomalejším tempu
- zná různé druhy frázování v taneční a swingové hudbě
- zahraje jednoduchou melodii v základních tóninách

7. ročník

Žák:

- s jistotou nasazuje a tvoří kvalitní tón, zvládá složitější rytmické útvary
- dokáže vystavět kantilénu i zvládnout hru rychlejších pasáží v celém rozsahu nástroje
- dokáže pomocí nátisku samostatně doladovat
- používá všechny známé výrazové prostředky k vyjádření nálady, charakteru, žánru, stylu
- dle zápisu dokáže posoudit obtížnost skladby, hraje skladby klasické i moderní literatury, včetně tanečních žánrů apod.
- je schopen transponovat jednoduchou melodii do nejbližších tónin
- zahraje z listu jednoduchou skladbu (cca na úrovni 3. ročníku)
- aktivně se zapojuje do různých hudebních uskupení, přizpůsobuje se ostatním hráčům v intonaci, rytmu a celkové souhře
- rozumí transpozici z Es do B

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá všechny základní zásady při hře na trubku/tenor
- hraje melodické ozdoby
- rozezná skladby různého zaměření, stylu a žánru
- umí určit styl dané skladby a podle toho volí interpretaci

2. ročník

Žák:

- hraje přesně rytmicky a pohotově z listu skladby pro I. stupeň
- hraje větší intervaly s jistým nasazením

- rozezná rozdíly v provedení skladby (případné chyby) a dokáže o interpretaci diskutovat
- umí svůj part samostatně nacvičit a uplatnit jej v souhře s ostatními nástroji i v komorních a jiných souborech

3. ročník

Žák:

- hraje s intonační jistotou v celém rozsahu nástroje
- umí správně frázovat, je schopen samostatně zpracovat ve skladbě nádechy a frázování
- dokáže pomocí různých cvičení zdokonalovat tónovou kvalitu
- má základní přehled o hudbě a její interpretaci dle stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- zvládá dvojité a trojitě staccato dle svých možností
- hraje většinu přednesových skladeb z paměti
- umí zhodnotit jak vlastní, tak cizí provedení skladby
- přistupuje samostatně ke studiu partů v souboru

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 11A – Hra na kytaru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná části nástroje a názvy strun, střídá prsty im
- hraje apoyando (s dopadem) a palcem na prázdných strunách
- hraje v rytmu not celých až osminových s hlasitým počítáním, zná noty c1 – a2
- hraje jednoduché melodie a písně v I. poloze
- zahraje písničku z paměti
- hraje písně a skladbičky různých žánrů a nálad
- hraje s doprovodem učitele

2. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- hraje apoyando prsty ima jednohlas a dvojhlas v kombinaci s palcem na prázdných strunách
- orientuje se v I. poloze e-g2
- hraje písně a drobné skladby technického i přednesového charakteru
- zná základní tři akordy k doprovodům písní

3. ročník

Žák:

- naladí nástroj podle ladičky, hraje apoyando i tirando (bez dopadu)
- hraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě se zřetelem na kvalitu, znělost a vyrovnanost tónů
- hraje melodie a písně v I. poloze s doprovodem na basových strunách
- hraje přednesové skladby většího rozsahu (cca 1 strana), zahraje přednesovou skladbu z paměti
- využívá základních akordů T, S, D k doprovodu písně
- rozliší charakter skladby a pomocí základních dynamických stupňů p a f jej vyjádří
- hraje jednohlas v duetech s učitelem, přizpůsobuje se laděním a v tempu

4. ročník

Žák:

- hraje v kombinaci apoyando a tirando, používá základní rejstříky (sul tasto, sul ponticello)
- využívá při hře dynamické rozdíly p, mf, f
- hraje přednesové skladby různého charakteru a základních slohových stylů (stará hudba x současná)
- hraje trojhlasé akordy bez použití barré
- je schopen se zařadit do souhry 2 – 3 hráčů, přizpůsobit tempo a dynamiku

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice přes 2 oktávy a kadence bez použití barré
- hraje vibrato, tlumí tóny, staccato, legato sestupné a vzestupné
- orientuje se na hmatníku i ve vyšších polohách - do 5. polohy
- plynule zvládá výměny poloh
- hraje z listu jednoduchý zápis

6. ročník

Žák:

- má kultivovaný úhoz (hraje čistě), využívá hmatu barré
- hraje v různých tempech dle charakteru a nálady skladby
- hraje synkopy, trioly, tečkované rytmy
- orientuje se na hmatníku do 7. polohy, doprovodí píseň podle akordových značek
- hraje skladby různých slohových období a žánrů (např. taneční rytmy)
- je schopen se uplatnit v širším obsazení hráčů, v různých uskupeních

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice typové a kadence s použitím barré
- ve skladbách využívá osvojené i nové technické prvky (přirozené flažolety, arpeggio, velké barré)
- samostatně naladí nástroj a orientuje se po celém hmatníku
- hraje z paměti přednesové skladby rozsáhlejšího charakteru, různých stylů a žánrů s využitím získaných odpovídajících technických a výrazových prostředků
- doprovází písně pomocí rozložených akordů

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- zná tóny po celém hmatníku
- sám harmonizuje píseň pomocí základních harm. funkcí
- zná kytarové skladatele a interprety

2. ročník

Žák:

- hraje typové stupnice přes 3 oktávy
- hraje techniku rasgado, tambora

- frázuje dle notového záznamu, případně dle daného žánru a stylu
- transponuje píseň do jiné tóniny

3. ročník

Žák:

- hraje intervalové stupnice
- hraje umělé flažolety
- hraje legata v delších/větších skupinách
- používá složitější melodické ozdoby v přednesových skladbách

4. ročník

Žák:

- hraje pasážové běhy
- propojuje všechny dynamické a výrazové prostředky s ohledem na kvalitu tónu a úhozu
- sám zharmonizuje píseň s použitím základních i vedlejších harmonických funkcí
- sám si vybere a nastuduje skladbu
- rozliší a zahraje různé žánry
- zhodnotí své i cizí provedení skladby

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 11B – Hra na elektrofonickou kytaru

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru	1	1	(1)								
Hra na elektrofonickou kytaru			(1)	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. V 1. – 2., případně 3. ročníku (přechod ke hře na elektrofonickou kytaru časově zvaží učitel) získává žák základy nejdříve na klasickou kytaru. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na kytaru:

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zná části nástroje a názvy strun, střídá prsty im
- hraje apoyando (s dopadem) a palcem na prázdných strunách
- hraje v rytmu not celých až osminových s hlasitým počítáním, zná noty c1 – a2
- hraje jednoduché melodie a písně v I. poloze
- zahraje písničku zpaměti
- hraje písně a skladbičky různých žánrů a nálad
- hraje s doprovodem učitele

2. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- hraje apoyando prsty ima jednohlas a dvojhlas v kombinaci s palcem na prázdných strunách
- orientuje se v I. poloze e-g2
- hraje písně a drobné skladby technického i přednesového charakteru
- zná základní tři akordy k doprovodům písní

3. ročník

Žák:

- naladí nástroj podle ladičky, hraje apoyando i tirando (bez dopadu)
- hraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě se zřetelem na kvalitu, znělost a vyrovnanost tónů
- zná odlišnosti ve stavbě klasické a elektrofonické kytary
- hraje trsátkem úhoz dolů (Down stroke) – úvod do hry na elektrofonickou kytaru
- hraje melodie a písně v I. poloze s doprovodem na basových strunách
- hraje přednesové skladby většího rozsahu (cca 1 strana), zahraje přednesovou skladbu zpaměti

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice typové (C, G) s akordy bez použití barré
- hraje silové akordy – power akordy do V. pražce přes dvě struny
- tlumí struny (P.M. – tlumení pravou rukou)
- hraje legato vzestupné a sestupné, Glissando (slide)
- využívá základních akordů T, S, D k doprovodu písně
- rozliší charakter skladby a pomocí základních dynamických stupňů p a f jej vyjádří
- hraje jednohlas v duetech s učitelem, přizpůsobuje se laděním a v tempu

5. ročník

Žák:

- ovládá správné držení kytary vsedě i ve stoje
- hraje stupnici přirozenou pentatonickou a její první dva prstoklady v II. a V. poloze
- využívá střídavý úhoz trsátkem, zvládá vytažení o půl tónu
- hraje silové akordy do VIII. pražce přes tři struny
- rozumí tabulaturnímu zápisu a využívá ho

6. ročník

Žák:

- hraje pentatonickou stupnici III. a IV. Prstoklad
- zná a hraje základní schéma dvanácti taktového blues
- používá vibrato
- zvládá vytažení o celý tón
- uplatňuje dynamické odstínění p, mf, f

7. ročník

Žák:

- hraje pentatonickou stupnici V. prstoklad
- využívá všech pěti prstokladů pentatonické stupnice k elementární improvizaci
- ovládá doprovodnou hru podle akordových značek
- hraje tapping, flažolety
- umí naladit kytaru, využívá dropped D tuning
- hraje přednesové skladby z paměti

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- vnímá rozdíl jednotlivých hudebních stylů a dokáže je popsat
- hraje kvalitním a kultivovaným tónem
- ve hře uplatňuje melodické ozdoby, tónobarevné a zvukové efekty, barré hmaty

2. ročník

Žák:

- hraje intervalové stupnice, pentatoniky a rozložené akordy
- je schopen elementární improvizace
- podílí se na výběru materiálu

- zvládá rovné i triolové cítění (schuffle rytmus)
- hraje přednesové skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- ovládá jak tradiční notový zápis, tak i frázování, rytmy a harmonii používanou v jazzu, blues a rockové hudbě
- v interpretaci skladeb využívá melodických ozdob specifických pro dané hudební styly

4. ročník

Žák:

- pracuje se zvukem kytary a ovládá přístroje k vytváření efektů
- v přednesu hraje a uplatňuje speciální kytarové techniky využívané ve hře na elektrofonické kytary
- je schopen improvizace

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 12

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Učební plán je připraven pro žáky přijaté ke studiu bicích nástrojů již v jejich 7 letech, kde vstřebávají nejelementárnější rytmické prvky a návyky. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje**I. STUPEŇ:****1. ročník****Žák**

- zná správné držení těla při hře na malý buben, velký buben, činely, hi hat, správné držení paliček a uvolňování rukou
- hraje jednoduché rytmy na různé bicí nástroje
- má základní znalosti o notaci bicí soupravy a hraje dle not základní rytmy také s hudebním podkladem

2. ročník**Žák**

- zná a rozumí základní notaci na bicí nástroje (malý buben, snare a hi hat)
- zná bicí soupravu a dovede ji popsat a sestavit
- hraje od celých not až po šestnáctinové /dle schopností i osminové trioly/
- hraje spolu s metronomem

3. ročník**Žák:**

- dle svých schopností využívá správného držení paliček s volným zápěstím, držení těla a rukou při hře na soupravu se správným sezením
- hraje základní typy úderů s důrazem na kvalitu úderu, ovládá pedály basového bubnu a hi hat
- hraje podle základní notace bicí soupravy – s použitím malého bubnu (jednoduché rytmické fráze), s přidáním basového bubnu a hi hat, nakonec i činelů
- ovládá základní stupně dynamiky
- používá základní rytmy postupně s doprovodem čtvrtové a osminové hi hat
- hraje v různých tempech základní rytmickou stupnici, která obsahuje po taktech noty čtvrtové, osminové, trioly a šestnáctinové
- chápe techniku hry na melodický nástroj /metalofon/ - hraje podle not jednoduché melodie v rozsahu základní tónové řady c1 – c2

4. ročník

Žák:

- hraje základní i pokročilejší rytmické doprovody
- uvědomuje si základní rytmické nezávislosti rukou a nohou
- zahraje z listu snadný part jednoho nástroje (např. na MB, VB, činely nebo další rytmické nástroje)
- pomocí sluchátek hraje s nahrávkou a přizpůsobuje se základnímu rytmu skladby

5. ročník

Žák:

- hraje na soupravu bicích nástrojů s dovedností nezávislého ovládní rukou a nohou
- dohrává instruktážní skladby (v nahrávce bez bicích nástrojů)
- hraje s hudebním podkladem i obtížnější skladby
- rozumí ladění bicí soupravy
- hraje na xylofon v rozsahu 8 tónů podle not i s hudebním podkladem

6. ročník

Žák:

- zvládá hru rytmické stupnice v různých tempech od levé i pravé ruky
- rozumí základnímu rytmu v poslechu různých skladeb, dokáže ji reprodukovat, případně rozvinout
- zvládá hru z listu jednoduchých doprovodů na soupravu bicích nástrojů
- zvládá základy hry na xylofon

7. ročník

Žák:

- zvládá rytmickou stupnici jak od levé, tak od pravé ruky rozšířenou o pentolu
- tvoří různé rytmické fráze pomocí cvičení pro bicí soupravu v souvislosti s jednoduchými i složitějšími rytmy (dle žánrového zaměření žáka)
- je schopen jednoduchých i složitějších rytmů a dle hudebního zaměření přidává čtvrtové, osminové a šestnáctinové doprovody na hi hat nebo činel
- vyrovnává obě sféry bicí soupravy, tj. levou a pravou stranu, zvládá jejich nezávislost
- dokáže soupravu naladit a nástroje udržovat
- využívá při hře v souboru jednoduchých variací
- z listu se orientuje v jednodušším zápise pro celou soupravu i pro xylofon
- poslouchá hudbu a dokáže zapsat a reprodukovat základní rytmy daných skladeb
- dle vlastních dispozic se orientuje v polyrytmické struktuře

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- rozumí notovému zápisu pro bicí nástroje a dokáže samostatně určit způsob hry
- dokáže samostatně upravit rukoklad v obtížných pasážích a najít tak nejsnazší způsob provedení
- umí sám nastudovat méně obtížnou skladbu podle notového zápisu
- zvládá hru z listu na rytmické nástroje, je schopen poradit a pomoci při nácvičku mladším spolužákům
- zapojuje se do souborů v rámci ZUŠ i mimo ni, kde uplatňuje své získané vědomosti a dovednosti

2. ročník

Žák:

- ovládá způsob hry paličkami a rukou na různé bicí nástroje
- orientuje se ve hře na melodický nástroj /xylofon/
- má přehled o uplatnění bicích nástrojů v hudbě

3. ročník

Žák:

- je schopen nastudovat skladbu a má představu o jejím provedení, má osvojenou sebekontrolu rytmické a výrazové interpretace skladeb na různé druhy bicích nástrojů
- má představu a názor na uplatnění své hry v souborech (různého stylu a zaměření), má vlastní názor na reprodukci skladeb a na výsledek společné práce souboru
- využívá své hráčské zkušenosti i v souborech i mimo ZUŠ, je schopen se zařadit do jakéhokoli souboru a v něm se plně realizovat a uplatnit

4. ročník

Žák:

- hraje na různé typy bicích nástrojů – melodické, rytmické, perkusní (hra paličkami, metličkami, rukou, prsty...) a dokáže se orientovat v notovém zápise pro různé bicí nástroje
- ovládá hru z listu na běžné druhy bicích nástrojů orchestru (kromě melodických) a orientuje se v notaci pro bicí nástroje, v různých typech zápisu na bicí
- je schopen hrát z listu snadnější doprovody a zařadit se do hry v souboru bez předběžné přípravy - improvizuje doprovod, ovládá improvizaci breaků na soupravu bicích nástrojů
- zná základní poznatky z historie vývoje bicích nástrojů

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 13 – Sólový zpěv

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná zásady správného pěveckého postoje (uvolněný, ale aktivní postoj)
- ovládá klidný a hluboký nádech, má uvolněnou bradu
- zpívá lehce, na hlas netlačí, čte noty ve svém pěveckém rozsahu, zakouší hlavový tón
- zpívá v přirozené dynamice (mp, mf)
- pozná rozdílný charakter skladby (ukolébavka x pochod, slabě x silně)
- zpívá jednoduché lidové a umělé písně ve svém rozsahu s jednoduchým klavírním doprovodem s melodickou linkou

2. ročník

Žák:

- používá zásady správného pěveckého postoje, klidné a hluboké dýchání
- nasazuje tón lehce, shora s pocitem zívnutí, přirozeně a nenásilně ovládá ústa
- v mezích dosud získaných dovedností vyrovnává všechny vokály
- zpívá lidové a umělé písně ve svém rozsahu s jednoduchým klavírním doprovodem

3. ročník

Žák:

- má správný pěvecký postoj a správně dýchá (dodržuje 3 fáze nádechu: vdech, zadržení, výdech)
- udrží delší dechové fráze (dle charakteru písně), správně vyslovuje (vychází z běžné řeči)
- čistě intonuje, spojuje a přirozeně vyrovnává vokály
- používá hlas v celém svém rozsahu (bez přepínání hlasu a hlasového zlomu)
- zpívá legato, při zpěvu rozlišuje základní dynamiku (p – mf) a agogiku (rit., accel.)
- zpívá lidové a umělé písně ve svém rozsahu s přiměřeným doprovodem

4. ročník

Žák:

- zná techniku žebně-bráničního dýchání a s dechem uvědoměle pracuje
- tón nasazuje měkce s náznaky dechové opory, zřetelně pěvecky vyslovuje
- zpívá plynulou kantilénu na jednodušších písničkách
- zpívá písničky se složitějším doprovodem
- je schopen veřejně vystoupit, dle svých dispozic se snaží o uvolněný a přirozený projev
- zpívá dvojhlasé skladby, kánon

5. ročník

pozn.: žák v tomto období může procházet hlasovou mutací, výuka se proto soustřeďuje na upevnění dosud probraných dovedností a návyků, zejména pak na lehké vedení tónu, dechovou oporu a výraz

Žák:

- používá klidné a hluboké žebně-brániční dýchání, tón nasazuje shora, měkce a opřeně
- uplatňuje dosud probrané pěvecké techniky (lehké vedení tónu, zřetelná artikulace a volná brada, vyrovnání vokálů)
- dle získaných schopností zpívá písničky různých období a žánrů
- zpívá písničky technicky náročnější s ohledem na individuální možnosti žáka, zpívá dvojhlas, případně jednoduchý tříhlas
- zná základní zásady hlasové hygieny, nepřepíná hlas, zpívá až po dostatečném rozezpívání

6. ročník

pozn.: u žáka může přetrvávat období mutace, proto nejsou do výuky zařazovány další problémy, ale výuka se podobně jako v 5. ročníku soustřeďuje na upevnění správných technických a výrazových prostředků

Žák:

- uvědoměle pracuje s dechovou oporou, umí odsadit na témže dechu
- vědomě tvoří plynulou kantilénu a fráze
- si samostatně připravuje part (nastuduje text, notový zápis a základní provedení skladby)
- má uvolněný projev
- orientuje se v zápisu vícehlasu, umí zazpívat tříhlas a jednoduchý vícehlas
- pomocí jednoduchých cvičení se sám umí rozezpívat

7. ročník

Žák:

- uvědoměle používá a propojuje všechny techniky pěveckého dýchání
- přirozeně, ale uvědoměle ovládá mluvidla
- používá hlavovou i hrudní rezonanci a vyrovnává hlasové rejstříky tak, že nedochází ke „zlomu“
- samostatně pracuje s partem a na základě toho volí přiměřené výrazové prostředky, dynamické a agogické rozdíly
- zpívá skladby různých období a žánrů, zpívá rád, uvolněně a přirozeně
- se udrží ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápisu
- uplatňuje zásady hlasové hygieny a sám se dokáže vhodně rozezpívat a připravit se na hodinu nebo na vystoupení

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- používá dosud získané dovednosti dechové techniky
- zpívá vyrovnaným hlasem (nedochází ke „zlomu“)
- na základě porozumění textu a charakteru skladby využívá adekvátně agogiku, dynamiku a jiné výrazové prostředky
- zpívá vícehlasé skladby, vnímá vyváženost hlasů a doladuje se

2. ročník

Žák:

- propojuje hlavový a hrudní rejstřík v celém svém hlasovém rozsahu
- tvoří hudební fráze, zvládá zpěv kantilény odpovídající dané skladbě
- na základě získaných poznatků vhodně interpretuje zadanou skladbu různých slohových období
- spolupracuje s korepeticí, využívá vlastní představivost a projevuje vlastní názor
- umí rozeznat a jednoduše charakterizovat jednotlivá slohová období
- je schopen vlastního hodnocení dané skladby, formuluje vlastní názor

3. ročník

Žák:

- samostatně používá správnou dechovou techniku k tvoření a měkkému posazení tónu
- na základě získaných dovedností a vlastních zkušeností volí při interpretaci vhodné výrazové prostředky
- orientuje se ve vícehlasých skladbách a zpívá čistě svůj part ve vícehlasém komorním nebo sborovém seskupení, uvědoměle vnímá ostatní hlasy a doladuje se k nim
- umí slohově zařadit studovanou skladbu
- podle svých preferencí si po konzultaci s učitelem sám vybírá skladby

4. ročník

Žák:

- má vyrovnané hlasové rejstříky v šířce svého rozsahu včetně přechodových tónů
- zpívá vyrovnaně i v krajních hlasových polohách
- dokáže samostatně zpracovat a vhodně interpretovat zadanou skladbu s ohledem na slohové období a žánr skladby
- samostatně pracuje s korepeticí, je schopen si sám určit požadavky v dané skladbě
- má základní přehled o pěvecké literatuře od renesance po současnou vokální hudbu
- dokáže v základních rysech zhodnotit pěvecký výkon svůj i jiných interpretů

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 14 – Sborový zpěv

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Sborový zpěv	1-2	1-2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Pozn. Toto zaměření slouží jako hlavní obor pro žáky, kteří nedocházejí do výuky hry na nástroj/sólový zpěv. Výstupy jsou shodné a platí také pro předmět „Skupinová praxe – pěvecký sbor“ u žáků, kteří si tento předmět volí jako další povinný ve svém učebním plánu ke hře na nástroj/sólovému zpěvu.

I. STUPEŇ:**1. ročník**

Žák:

- zná zásady správného pěveckého postoje (uvolněný, ale aktivní postoj)
- ovládá klidný a hluboký nádech, má uvolněnou bradu
- zpívá lehce, na hlas netlačí
- zpívá v pohodlné a přirozené dynamice (mp, mf) – nepřepíná hlas, zpívá jednohlasé písně

2. ročník

Žák:

- používá zásady správného pěveckého postoje, klidné a hluboké dýchání
- nasazuje tón lehce, shora s pocitem zívnutí, přirozeně a nenásilně ovládá ústa
- je seznámen s tvorbou a použitím hlavového tónu
- rozlišuje základní dynamické rozdíly (při stoupající melodii mírně zesiluje, při klesající zeslabuje)
- zpívá legato, tvoří fráze
- zpívá náročnější jednohlasé písně a jednoduchý kánon

3. ročník

Žák:

- používá zásady správného pěveckého postoje
- udrží delší dechové fráze (dle charakteru písně), správně vyslovuje (vychází z běžné řeči)
- čistě intonuje, tvoří a používá hlavový tón, spojuje a přirozeně vyrovnává vokály
- zpívá legato i staccato, při zpěvu rozlišuje základní dynamiku (p – mf) a agogiku (rit., accel.)
- zpívá jednoduché dvojhlasé skladby (stupnicové postupy z unisona rozcházejícím se do tercií, prodlevy v jednom hlase apod.), udrží se v kánonu
- reaguje na jednoduchá dirigentská gesta (základní schémata, nástup, zakončení)

4. ročník

Žák:

- zná techniku žebně-bráničního dýchání a s dechem uvědoměle pracuje, tón nasazuje měkce, využívá dechové opory
- zřetelně pěvecky vyslovuje, dle svých možností rozšiřuje hlasový rozsah a používá hlavový tón
- zpívá plynulou kantilénu na jednodušších písních
- zpívá jednoduché dvojhlasé písně, sleduje svůj hlas v notovém zápisu
- používá základní dynamiku a agogiku, reaguje na dirigenta a soustředí se na jeho gesta
- naslouchá ostatním hlasům a v rámci svých možností se doladuje

5. ročník

Žák:

- používá správné dýchání – klidné a hluboké žebně-brániční, tón nasazuje shora, měkce a opřeně
- umí odsadit na témže dechu, dle svých možností propojuje hrudní a hlavovou rezonanci
- tvoří delší fráze, zpívá plynulou kantilénu, uvědoměle pracuje s dynamikou
- zpívá dvojhlasé písně a jednoduchý tříhlas, vedle svého hlasu sleduje také ostatní hlasy (spojování a dělení hlasů)
- vedle poslechu skladeb se účastní sborových přehlídek a získává přehled o interpretaci různých skladeb jinými sbory stejné nebo jiné úrovně

6. ročník

Žák:

- uvědoměle pracuje s dechovou oporou, rozvíjí plynulou kantilénu s prodlužováním frází
- zpívá dvojhlasé i tříhlasé skladby, udrží se ve vícehlase ve skupince jako jednotlivec (dua, tria)
- se orientuje v notovém zápise vícehlasých skladeb, používá rozšířenou dynamiku a agogiku
- se účastní sborových přehlídek, kde je seznámen s interpretací různých skladeb jinými sbory stejné nebo jiné úrovně, si vytváří vlastní názor na interpretaci skladeb různých žánrů
- pomocí vlastní sluchové sebekontroly se doladuje k ostatním hlasům

7. ročník

Žák:

- buduje dlouhé dechové fráze, prodloužený výdech, střídavé dýchání
- přirozeně, ale uvědoměle ovládá mluvidla
- používá hlavovou i hrudní rezonanci a vyrovnává hlasové rejstříky tak, že nedochází ke zlomu
- při zpěvu má přirozený a příjemný projev
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem i bez něj (a capella)
- samostatně pracuje s partem, nastuduje svůj hlas podle notového zápisu
- zná odlišné způsoby interpretace skladeb různých žánrů a období
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů a podle toho reaguje (zesílení, zeslabení), doladuje se

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- používá správné návyky sborového zpěvu (správnou dechovou techniku k tvoření a posazení tónu, přirozenou, ale konkrétní výslovnost, aktivní postoj)
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách a capella i se složitějším instrumentálním doprovodem a doladuje se k ostatním hlasům
- pod vedením sbormistra vhodně interpretuje zadanou skladbu různých slohových období
- pracuje v kolektivu a přizpůsobuje se potřebám sboru, reaguje na druhé zpěváky za účelem dosažení společného cíle

2. ročník

Žák:

- používá hlas v celém svém rozsahu, zpívá vyrovnaným hlasem, hlas nepřepíná
- zpívá z listu jednodušší skladby (1.-3. roč./I.st.)
- na základě porozumění textu a charakteru skladby využívá celou škálu dynamických a agogických změn, pohotově reaguje na gesta sbormistra

3. ročník

Žák:

- ovládá a při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky, řídí se zásadami hlasové hygieny
- přistupuje k práci ve sboru zodpovědně s ohledem na ostatní členy
- svými vlastními schopnostmi a dovednostmi vytváří kvalitní výsledky sboru jako celku

4. ročník

Žák:

- propojuje hlavovou a hrudní rezonanci, má vyrovnané hlasové rejstříky v celém svém rozsahu
- čistě intonuje svůj part i v náročnějších vícehlasých skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem, vnímá vyváženost jednotlivých hlasů a dle vlastního cítění se doladuje
- zpívá z listu i složitější skladby (4.-5.roč./I.st.)
- na základě získaných dovedností a vlastních zkušeností využitím vhodných výrazových prostředků jednotlivé skladby stylově interpretuje (s ohledem na slohové období a žánr skladby)

Učební plán č. HO 15

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na akordeon:**I. STUPEŇ:****1. ročník**

Žák:

- zná zásady správného sezení, držení nástroje a postavení obou rukou
- hraje plynule oběma rukama dohromady
- orientuje se v melodické části a v notovém zápisu v rozsahu h – c3, v doprovodné části a basovém klíči v postavení C
- vede měch podle značek
- hraje legato a staccato
- zahraje zpaměti jednoduchou lidovou píseň
- při hře rozlišuje dynamiku – silně, slabě

2. ročník

Žák:

- zvládá nezávislost rukou
- hraje v levé ruce krátký akordický doprovod
- v melodické části používá rozšířenou pětiprstovou polohu-v doprovodné části se orientuje v postavení C,G,D,A,F
- v doprovodu lidových písní používá způsob “důvaj”
- používá základní výrazové prostředky
- tempa pomalu, rychle, dynamiku p, mf, f

3. ročník

Žák:

- správně sedí, ovládá a sám si kontroluje uvolněné držení nástroje, postavení rukou
- orientuje se v melodické části v rozsahu celého nástroje
- v doprovodné části hraje v polohách C-E,C-As
- vede měch podle značek s plynulými obraty
- při hře využívá základní artikulaci legato, staccato, tenuto
- rozlišuje a rozvíjí různá tempa a dynamiku p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo
- zahraje jednoduchou skladbu zpaměti

4. ročník

Žák:

- s jistotou zvládá nezávislost rukou, hraje protipohyb i dvojhlas
- zapojuje složitější akordický doprovod (terciový, kvintový bas, dur, moll, septimový akord)
- samostatně volí k vyjádření charakteru skladby základní dynamické prostředky i tempo
- vhodně užívá prvky agogiky (accelerando, ritardando)
- zahraje z paměti přednesovou skladbu většího rozsahu (alespoň 1 strana)
- hraje v duu a triu, vnímá souhru a přizpůsobuje se ostatním hráčům

5. ročník

Žák:

- podle svých možností zvládá vyspělejší prstovou a artikulační techniku (rychlejší tempa, střídavý měch)
- ovládá hru základních melodických ozdob (příraz, nátryl)
- zahraje z listu jednoduchý zápis skladby na úrovni cca 1.-2. ročníku

6. ročník

Žák:

- hraje nejužívanější dur a moll stupnice + akord v živějším tempu s rytmickou vyrovnaností
- podle možností a vlastního zaměření hraje repertoár rozšířený o polyfonie, skladby různých stylů a žánrů
- využívá nástroj v celém jeho rozsahu, zná a uplatňuje stylovou interpretaci
- zahraje z paměti přednesovou skladbu přiměřené obtížnosti a většího rozsahu (cca 2 – 3 strany)
- uplatňuje se ve skupinové praxi – při spolupráci v různých uskupeních jako platná součást celku

7. ročník

Žák:

- v rámci svých motorických schopností uplatňuje získané dovednosti (prstovou techniku, frázování, měchovou artikulaci) při hře skladeb nejrůznějších stylů a žánrů
- spoluvytváří konečnou podobu interpretovaných skladeb a k tomu používá vhodné výrazové prostředky, užívá rejstříky s ohledem na stylová období v pravé i levé ruce
- zahraje z listu notový part na úrovni cca 3. ročníku

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá všech dosud získaných schopností v oblasti techniky prstů a techniky měchu
- při interpretaci vyjadřuje ráz skladeb prostřednictvím všech doposud získaných výrazových dovedností
- hraje vybrané skladby z paměti, podílí se na výběru skladeb podle svého zájmu

2. ročník

Žák:

- dokáže stylově interpretovat skladby různých období a žánrů
- samostatně se připravuje, pro zvládnutí technických problémů volí vhodné cvičební postupy
- na základě sluchové sebekontroly pracuje s tónem a využívá všech zvukových možností nástroje
- uplatňuje základní improvizční dovednosti/práce s melodií, variace, tvorba harmonických doprovodů/

3. ročník

Žák:

- zvládá obtížné prvky měchové techniky – střídavý měch, měchové staccato, portamento, legato
- na základě hudebního rozboru skladby pracuje s hudební pamětí
- dokáže vyjádřit svůj vlastní názor na poslouchanou hudbu a interpretaci
- využívá příležitostí k veřejnému vystupování, čímž podporuje propagaci nástroje

4. ročník

Žák:

- hraje chromatické stupnice v levé ruce
- zná charakteristické doprovody základních stylů hudby
- vytváří transkripce skladeb pro jiné nástroje s ohledem na charakteristické znaky akordeonové hry

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

6.3.16 Studijní zaměření Hra na cimbál

Učební plán č. HO 16

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Od 4. ročníku I. stupně jsou žáci zařazováni do Skupinové praxe, o jejíž formě a zařazení žáků do skupin rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickou radou vždy na začátku školního roku.

Učební osnovy předmětu Hra na cimbál:

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá základy držení paliček, sezení u nástroje
- orientuje se v rozsahu c1 – c2, rozlišuje melodii vzestupnou a sestupnou, opakovaný tón
- dle sluchu dokáže zopakovat krátký melodický úsek
- ovládá pravidelně střídání paliček
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- aplikuje při hře přípravu rukou
- rozezná střídání lehkých a těžkých dob
- rozlišuje hru v základních dynamických odstínech
- je schopen sluchové analýzy základních tónů stupnice
- je schopen zahrát lidovou píseň nebo krátkou skladbu z paměti na základě sluchové sebekontroly
- lidovou píseň doprovodí základními tóny harmonické kadence
- transponuje jednoduchou píseň v oktávách dané tóniny
- uplatňuje základy pedalizace dle individuálních schopností

3. ročník

Žák:

- koriguje celkovou koordinaci těla
- využívá ke hře úhozu ze zápěstí a paže
- orientuje se v základních tónech hudební abecedy v celém rozsahu nástroje
- transponuje písně do základních tónin
- uplatňuje souběžnou dvojhlasou techniku
- zpracuje skladbu na základě hudební fráze a základními výrazovými prostředky vyjádří její náladu
- získané hudební dovednosti uplatňuje v souhře s jinými hudebními nástroji
- hraje dle svých schopností a dovedností z listu

4. ročník

Žák:

- využívá hry staccato, legato, tenuto
- obohacuje hru o rytmická a variační cvičení
- rozlišuje tónorod dur a moll spolu s harmonickou kadencí
- orientuje se ve hře z houslového a basového klíče
- dokáže analyzovat melodicko – harmonickou strukturu skladby
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje

5. ročník

Žák:

- orientuje se v celém chromatickém rozsahu nástroje
- propojuje nácvik tremola s dvojitým úhozem
- samostatně používá technická a variační cvičení
- je schopen řešit složitější artikulační cvičení a aplikaturu (paličkoklad)
- využívá dynamiky a agogiky k vyjádření nálady v hudbě
- uplatňuje melodické zdobení v lidových písních i ve skladbách různých stylových období dle svých individuálních schopností

6. ročník

Žák:

- rozezná a používá základní tempová označení
- užívá pedalizační techniky staccato, legato
- chápe vnitřní členění skladeb a dbá na frázování
- orientuje se v složitějších rytmických seskupeních a taktech složených
- v improvizaci využívá základních i vedlejších harmonických funkcí
- interpretuje skladby různých žánrů a stylových období dle svých individuálních schopností

7. ročník

Žák:

- při hře uplatňuje všechny technické a výrazové dovednosti nejen při hře stupnic a akordů
- je schopen samostatně pracovat nejen s lidovou písní
- aktivně se zapojuje do poslechu hudebního díla a dokáže vyjádřit svůj názor
- dokáže samostatně přečíst a nastudovat adekvátní skladbu ke svému věku
- hraje lidovou hudbu podle sluchu, spontánně muzicíruje a transponuje melodii i harmonický doprovod do sousedních tónin
- všechny dosažené dovednosti uplatňuje v komorní hře

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dobře se orientuje v notovém zápise v celém rozsahu nástroje
- na základě svých fyzických dispozic dokáže pracovat s tónovou kulturou
- dokáže samostatně nastudovat přiměřené obtížnou skladbu dle vlastního výběru
- reaguje bez větších problémů na technické a umělecké požadavky pedagoga
- žák ovládá základní techniku hry a pedalizace

2. ročník

Žák:

- spolupracuje na osobitém ztvárnění a interpretaci studovaných skladeb
- na základě znalostí cimbálové literatury se zapojuje iniciativně do výběru studovaných skladeb
- na základě hráčské zručnosti a individuálních schopností se zapojuje do kulturního dění
- je schopen samostatně formulovat názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

3. ročník

Žák:

- samostatně řeší problémy aplikatury, frázování, výrazových prostředků
- hraje sólově, s klavírním doprovodem i v instrumentálních seskupeních
- vytváří si vlastní názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb artificiální i lidové hudby
- si sám vytváří základní harmonizaci u lidových písní, rozezná různé styly lidové hudby a umí vše použít v praxi
- zvládá techniku bočního úhozu

4. ročník

Žák:

- ovládá náročnější techniku hry a pedalizace
- dokáže využít hry pizzicato, hry různými druhy paliček a použít různé zvukové efekty nástroje
- má přehled o současné hudební kultuře, preferuje své oblíbené styly a interprety
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, prezentuje svůj vlastní názor při řešení odborných problémů v oblasti cimbálové hry, stejně jako v oblasti hudby všeobecně
- používá všechny styly lidových doprovodů v praxi
- používá rozšířenější harmonizaci písní

Učební osnovy předmětů

Hudební nauka viz str. 63

Skupinová praxe viz str. 66

Učební plán č. HO 17

	SPD			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na nástroj/Sólový zpěv/Pěvecký sbor	1	1	1	1
Skupinová praxe	1-2	1-2	1-2	1-2

Pozn. Dle RVP ZUV si Studium pro dospělé organizuje sama škola dle svých podmínek a potřeb. Učební plán je tedy na ZUŠ Bojkovice pro všechna studijní zaměření stejný s tím, že Skupinová praxe ve formě Pěvecký sbor má týdenní dotaci 2 hodiny, ostatní formy 1 hodinu.

Učební osnovy SPD volí třídní učitel po dohodě se žákem v rámci svých odborných a třídních kompetencí – popíše v třídní dokumentaci.

Výuka Hudební nauky probíhá kolektivně v časové dotaci 1 hodina týdně se vzdělávacím obsahem rozděleným do pěti let, od 1. po 5. ročník studia hry na nástroj/sólového zpěvu nebo sborového zpěvu. Výjimečně může být rozložena i do jiných pěti ročníků, o tom v odůvodněných případech rozhodne ředitelka školy. Žáci si v předmětu Hudební nauka osvojují teoretické znalosti a propojují je s dovednostmi praktické hry na nástroj/zpěvu, získávají povědomí o hudebních souvislostech, hudebních uskupeních a základní přehled o vývoji hudby, autorech, stylech a znacích.

S cílem snížit počty žáků ve skupinách výuky Hudební nauky vytváří škola PRACOVNÍ SKUPINY zpravidla v počtu do 13 žáků, a to s ohledem na individuální schopnosti jednotlivců, na věk a specifické potřeby jejich nástrojového zaměření a na zefektivnění učebního zážitku – propojení vlastní žákovy praxe s aktuálními poznatky ve výuce HN. Pracovní skupiny tak mohou být ročníkově smíšené, výuka probíhá projektově.

Dále se pedagogická rada ZUŠ Bojkovice v čele s ředitelkou školy se shodla na tom, že obsah a posloupnost témat v teoretických předmětech nekoresponduje se všemi dalšími předměty vždy stejně - žákům není možné v dostatečné míře zprostředkovat souvislost teoretických znalostí se specifiky jejich nástroje a momentálními (ročníkovými) potřebami nástrojové hry.

Proto se upravuje výuka těchto předmětů tak, že veškerá látka, kterou lze vyložit a u žáka si osvojit v hodině individuální výuky přímo u nástrojové hry, bude probírána a procvičována tam, naopak vše ostatní, co lze lépe prožít, pochopit a procvičit společně, obecně, bude probíráno v kolektivní výuce HN.

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka.

žák v 1. ročníku

- je schopen sluchově určit stoupající – klesající melodii, tónorod, chybu ve známé melodii, používá sluchové sebekontroly při vlastním zpěvu
- se orientuje v rytmických útvarech not celých až osminových, včetně pomlk, umí reprodukovat rytmický zápis ve čtvrtovém taktu
- pozná noty v notové osnově v rozsahu alespoň oktávy
- ovládá základní pěvecké návyky v jednoduchých melodických písních a capella i s doprovodem klavíru (správně využívá dech k nasazení tónu i vedení melodie, intonuje 5-8 tónů, správně vyslovuje)
- při poslechu krátkých instruktivních skladbiček dokáže popsat náladu, zná základní hudební nástroje

žák ve 2. ročníku

- reprodukuje rytmický zápis ve všech hodnotách, tečkovaný rytmus, zná rytmickou stupnici a používá sjednocené počítání RAZ, DVA .. PRVA, DRUHA ..., TAPRVA, TADRUHA..., PRVA DOBA, DRUHA DOBA...
- pozná spolehlivě noty v houslovém klíči noty c1 – g2, má představu o jejich umístění na klaviatuře, umí je přečíst i s posuvkami a zapsat do notové osnovy
- rozlišuje v zápise i sluchem celý tón a půltón – o tomto vztahu má vizuální představu i sluchovou oporu v klaviatuře, stejným postupem rozumí enharmonické záměně
- pořadí posuvek zná z paměti, rozumí jejich využití, ví co je stupnice a co tónina (naváže na nástroj)
- zná skladbu durové stupnice, vyjmenuje C dur, s pomocí klaviatury i další stupnice od bílých kláves

- zná skladbu durového kvintakordu a v C dur vytvoří obraty, vyjmenuje, s pomocí klaviatury zná i kvintakordy a obraty ostatních dur stupnic od bílých kláves
- rozumí intervalu sekunda a tercie (malá i velká), pomocí klaviatury určí rozdíly, pomocí opěrných písni pozná sluchem; na základě toho rozezná i dur – moll kvintakord
- ovládá základní hudební značení a názvosloví, které běžně používá při hře
- při poslechu krátkých ukázek klasické i moderní hudby vnímá nástrojové obsazení, charakter skladby, dokáže se zorientovat v rytmu – najde první doby a určí takt

žák ve 3. ročníku

- reprodukuje rytmické útvary o všech délkách, s tečkou, pomlčkami, synkopami, triolami – ovládá rozšířenou rytmickou stupnici; rozumí rozdílu mezi čtvrtovým a osminovým taktem - správně počítá
- spolehlivě přečte a umí zapsat noty v rozsahu g – C3 i s posuvkami, zná základ zápisu v basovém klíči
- dokáže přiřadit předznamenání ke všem durovým stupnicím, pomocí klaviatury má představu o tvorbě stupnic - vyjmenuje a je schopen zapsat Fis, Cis dur, Hes, Es, As dur + kvintakord a obraty
- zná stavbu mollové stupnice, pomocí představy na klaviatuře (podpořené sluchovým vjemem) vytvoří a, e, h, d moll a jejich akordy i s obraty
- rozumí dalším intervalům např. 4, 5, 6 – dokáže je s pomocí klaviatury vytvořit, určit v zápise, pomocí opěrných písni pozná sluchem, uvědomí si jejich využití při hře na nástroj/zpěvu
- zná základní harmonické funkce (T, D, S) – má představu o stupních a 5akordech v C dur, pomocí sluchu poznává jejich rozdílnost, střídání, doplňování se a využití při zpěvu písni
- zná základní hudební nástroje, jejich skupiny (pomůcka: pořad Filharmonici na ulici)
- má povědomí o přínosu českých skladatelů B. Smetany, A. Dvořáka ... (poslechy známých skladeb)

žák ve 4. ročníku

- reprodukuje kombinované rytmy včetně velkých triol, a to i ve skupinách (každá jiný rytmus) jako příprava k souhře, to vše stále při sjednoceném počítání
- vyjmenuje a samostatně zapíše durové a mollové stupnice do 4 předznamenání + 5akord s obraty, předvede, že ví, jak vytvoří – vyjmenuje/zahraje další stupnice
- pozná a rozliší základní intervaly 1- 8, dle sluchu přiřadí k opěrným písni, umí je zapsat; základní i odvozené intervaly hledá ve stupnicích - tóninách - určuje od 1. stupně
- pracuje s kadencí T, D, S - dokáže v C dur a a moll vytvořit kvintakordy, má představu o jejich tvorbě v dalších nejbližších tóninách
- ví, co je čtyřhlasý kvintakord a jeho obraty (má představu podle klaviatury), vytvoří dom. septakord
- disponuje širšími teoretickými znalostmi v oblasti hudebního názvosloví (nejčastěji používanými)
- má přehled o dalších nástrojích a nástrojových skupinách (pokračování Filharmonici na ulici, návštěvy výuky ve třídách ZUŠ, koncertů...)
- zná české skladatele světového věhlasu a jejich stěžejní díla (pokračování: L. Janáček, B. Martinů – dokumenty, poslechy)

žák v 5. ročníku

- je schopen reprodukovat rozmanité kombinace rytmů, s nimiž se setkává při hře, i ve skupinách více hráčů/rytmiků (návčik např. na djembe)
- se orientuje v malé písňové formě ab, aba; zná základní názvosloví temp, dynamiky, agogiky ...
- základní harmonické funkce (T, S, D) dokáže v kvintakordech vytvořit v nejnámějších tóninách (blízkých svému nástroji) a použít tak kadenci, dokáže kadenci zapsat i v obratech (základní tóniny)
- orientuje se v odvozených intervalech, zná zmenšený a zvětšený kvintakord, ví co je pentatonika, církevní a orientální stupnice (dle zájmu v dané třídě)
- je schopen stručně popsat základní charakteristické znaky hudebních období renesance, baroko a klasicismus, romantismus, 20. století a přiřadit k nim nejvýznamnější představitele, orientuje se na časové ose v historii hudebních slohů, zná ukázky stěžejních skladeb světových autorů

Předmět Skupinová praxe je pro všechny žáky povinná od 4. ročníku I. stupně. Učební osnovy pro všechny formy skupinové praxe jsou formulovány jako společné, rozdělené na úrovně jednotlivých ročníků. Vedle těchto výstupů jsou žáci hodnoceni také za aktivní přístup k přípravám, k výuce i prezentaci, za odpovědnost, spolehlivost a pokrok v daném období vzhledem k jejich osobnímu maximu.

Formy (předměty) Skupinové praxe jsou: Komorní soubor, Komorní zpěv, Pěvecký sbor, Školní lidová muzika, Školní kapela, Školní dechová kapela, přípravně lze zařadit také předmět Doprovod a souhra. Škola nabízí v rámci Skupinové praxe také seznámení se základy práce s elektronickými klávesovými nástroji, zpracováním hudby a zvukovou tvorbou. Výstupy tohoto předmětu jsou uvedeny jako součást obecných výstupů Skupinové praxe, přirozeně se prolínají do Školních kapel, a žáci si je osvojují na základě vlastního – osobního zájmu především na I. stupni studia, případně i později.

Ve 4. ročníku žák

- aplikuje dosud získané hráčské/pěvecké technické i výrazové dovednosti z individuálního studia
- je odpovědný za společnou práci (chodí pravidelně na zkoušky, je dochvilný, chová se kolegiálně a spolehlivě)

v oblasti EKN a ZHTZ

- ovládá základní funkce svého EKnástroje – zapnutí, vypnutí, nastavení volume, volbu zvuku, stylu, tempa, využití funkce start stop, synchro start, využívá jednorstvý automatický doprovod k písni + další funkce jako fill-in, intro-ending, OTS dle technického vybavení nástroje, nahrává podklady
- seznámí se se základními styly a žánry (poslechem, hledáním stylů na nástroji), pomocí sluchové analýzy rozeznává barvy jednotlivých hudebních nástrojů i v komplexních nahrávkách různých žánrů
- orientuje se v základním technickém vybavení – používané přístroje pojmenuje, umí je bezpečně zapnout – vypnout, obecně zná základní pravidla zapojování elektronických nástrojů a jejich ozvučení

V 5. ročníku žák

- se připravuje na společné zkoušky se zřetelem na intonační a rytmické zvládnutí vlastního partu
- umí se orientovat v notovém záznamu více nástrojů/hlasů (najde svůj hlas, ale vnímá i ostatní)
- umí se chovat na pódiu (příchod, příprava not, začátek hry, postoj/posed ...)

v oblasti EKN a ZHTZ

- samostatně na EKN využívá získaných poznatků o nástroji, nahrává si podklady k hraným skladbám
- jednorstvý automatický doprovod nahradí víceprstovým (Fingered), využívá při hře základní akordické značky
- analyzuje délka různých žánrů (nástrojové obsazení, zařazení do hudebního stylu, žánru)

V 6. ročníku žák

- ovládá souhru s ostatními hráči/zpěváky – rytmus, fráze, dynamiku
- je vzorem a příkladem pro mladší kolegy, pomáhá jim a vede je ...

v oblasti EKN a ZHTZ

- používá jednoduchý software pro záznam nahrávky a její editaci (stříh, uložení v základních formátech), pořizuje jednoduché nahrávky EKN (midi, wave, nebo pod.)
- rozlišuje a používá porty a konektory běžně aplikované v oblasti zvukového záznamu
- samostatně na EKN využívá získaných poznatků o nástroji, přidává využití dalších funkcí (Dual, Split, Touch Response), rozeznává různé žánry a styly, je schopen k dané písni adekvátně vybrat Styl

V 7. ročníku žák

- je schopen reagovat na základní dirigentská gesta
- je schopen vnímat harmonii celku a ladit s ostatními

v oblasti EKN a ZHTZ

- dle možností svého nástroje ovládá další funkce (Pitch Bend, Modulation, DSP, multi pedal, mixer)
- rozumí a používá další akordické značky (-5, +5, 7)
- prakticky rozlišuje mono a stereo konektory a používá je pro konkrétní aplikace, má správné návyky při práci s kabely, chápe a zohledňuje zákonitosti zvuku a jeho šíření
- pořizuje pod vedením učitele jednoduché nahrávky včetně jejich editace ve vícestopém záznamu

II. stupeň

V 1. ročníku žák

- v zájmu celkového efektu využívá při hře všech osvojených výrazových prostředků
- účastní se aktivně veřejných vystoupení skupiny a je zodpovědným a spolehlivým členem souboru

Ve 2. ročníku žák

- je schopen odpoutat se od vlastního hlasu, reaguje pohotově na spoluhráče a vlastním názorem, pojetím, spoluutváří kvalitní výsledný efekt společně prováděných skladeb
- je schopen jednoduchých variací a improvizací v rámci žánru a stylu užitých ve skupinové praxi

Ve 3. ročníku žák

- reaguje na dirigentská gesta
- samostatně studuje a připravuje si party k souhře, v případě potřeby využívá hry z paměti

Ve 4. ročníku žák

- hraje žánrové a stylové skladby s využitím osvojených charakteristických prvků, přizpůsobuje se ostatním hráčům v dynamice, agogice a celkové stavbě skladby
- intonuje v zájmu celkové harmonie, uvědoměle a aktivně se podílí na kráse společného zvuku a celkovém výrazu skladby

Pedagogická rada školy se shodla na následujících pravidlech organizace výuky Skupinové praxe:

- 1. O zařazení žáků do jednotlivých skupin rozhoduje vždy na začátku školního roku ředitelka školy ve spolupráci s třídním učitelem žáka. V průběhu roku plní žák daný učební plán a není možné ho měnit, jedině opět na základě rozhodnutí ředitelky školy. Přitom do této výuky může být zařazen i žák nižšího ročníku, má-li o to zájem.*
- 2. Členství v instrumentálním i pěveckém souboru má svůj vývoj – žák si osvojuje základní muzikantské dovednosti – umění naslouchat, reagovat a spolupracovat na celku. Není u každého souboru podmínkou, aby byl hned připraven k veřejnému vystoupení, k tomu mohou vznikat postupem času tělesa, do nichž postoupí pokročilí hráči a spoluhráči.*
- 3. Soubor si ujasní společná pravidla, komunikaci s rodiči při omlouvání absencí, role a zapojení jednotlivých členů, přípravy na zkoušky, přípravu technického zázemí, úklid nástrojů případně plán vystoupení apod. hned na začátku školního roku.*
- 4. Žáci se připravují na společné zkoušky v individuálních hodinách ve spolupráci s třídním učitelem, pak také doma podle instrukcí z hodiny skupinové výuky (společných zkoušek) souboru. Na zkouškách je čas na souhru, nikoliv na individuální nacvičování.*
- 5. Učitelé individuální výuky mají možnost ovlivnit repertoár kapely, souboru. Mohou navrhnout skladby. Stejně tak žáci – záleží na zaměření souboru a domluvě s vedením souboru.*
- 6. Školní soubory jsou součástí Školního vzdělávacího programu školy, jsou v odpovědnosti učitelů, kteří je vedou. Je tedy samozřejmostí, že společné zkoušky probíhají ve škole pod odborným vedením vyučujícího, který sleduje záměr školního plánu, a také pod jeho dohledem. V případě zkoušek nad běžný režim tyto mohou proběhnout opět jen za přítomnosti vyučujícího a s vědomím ředitelky školy.*

7 VÝTVARNÝ OBOR

CÍLEM NENÍ MALOVAT ŽIVOT, ALE DÁT ŽIVOT MALBĚ
(Pierre Bonnard)

7.1 Charakteristika a koncepční zaměření

Výtvarný obor v Základní umělecké škole Bojkovice rozvíjí dovednosti, schopnosti a vyjadřování dítěte prostřednictvím výtvarné tvorby, prohlubuje dětskou fantazii, tvořivost a vnímání okolního světa. Díky výtvarnému tvoření a myšlení poznávají žáci sami sebe.

Od hravého tvoření a experimentování směřujeme žáky k promyšlené a ucelené tvorbě. Učíme je trpělivosti a zodpovědnosti, samostatnosti i vzájemné spolupráci a komunikaci v kolektivu. Rozšiřujeme jejich estetické vnímání, kulturní život a celoživotní zájem o kulturu a umění. Základem výuky je projektová výuka – řetězení témat, která se postupně rozvíjejí a prohlubují.

V rámci výtvarného oboru si mohou žáci volit ze dvou studijních zaměření: **VÝTVARNÁ TVORBA** a **MULTIMEDIÁLNÍ TVORBA**.

Ve Výtvarné tvorbě se žáci během studia seznamují s širokou škálou tzv. tradičních výtvarných technik, prostřednictvím nich zpracovávají mnohá témata dotýkající se okolního i vnitřního světa. Žáci se v oboru výtvarném seznamují se základními výtvarnými technikami, postupy a materiály, které využívají k tvorbě. V průběhu studia prohlubují a zdokonalují své dovednosti s linií, barvou, tvarem a prostorem.

V Multimediální tvorbě se žáci zaměřují na využití moderních technologií digitální tvorby a nových médií ve vlastním výtvarném (zejména vizuálním) vyjádření. K získání základů a pochopení principů využívají tradičních výtvarných postupů. Ty pak dále rozvíjejí a navazují na digitální techniky. V rámci předmětu Multimediální tvorba se výuka zaměřuje na základy digitální tvorby v oblasti jednotlivých médií, jako jsou grafický design, animace, digitální ilustrace, fotografie a video, a jejich propojení do multimediálního díla. Učí se ovládat příslušnou techniku a programové vybavení, přiměřeně schopnostem žáka s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví.

7.2 Struktura studia a organizace výuky

Výtvarná tvorba je rozčleněna do dvou předmětů – **PALETA LINIÍ, BAREV A TVARŮ** a **PALETA PROSTOROVOOBJEKTOVÁ**, a to v I. i ve II. stupni studia.

Výuka v **Multimediální tvorbě** probíhá nejdříve v jednom předmětu **MULTIMEDIÁLNÍ TVORBA**, ke kterému od 4. ročníku přibývají další dva předměty – **DIGITÁLNÍ GRAFIKA** a **FOTOGRAFIE A VIDEO**. V těchto předmětech se soustředí učivo z oblasti multimédií, digitální grafiky, digitální ilustrace, animace, digitální fotografie a videa, prezentace i vnímání a interpretace uměleckého díla. Ve II. stupni a studiu pro dospělé se odborná výuka soustřeďuje zpět do jednoho základního předmětu **MULTIMEDIÁLNÍ TVORBA**, v rámci kterého je žákovi dána možnost se odborně profilovat a pracovat na náročnějších projektech.

Učební osnovy výstupy jsou vedeny, sledovány a hodnoceny v jednotlivých ročnících. Na konci každého ročníku jsou žáci hodnoceni také na základě postupové zkoušky, kterou vykonají prostřednictvím veřejné výstavy svých prací. Studium I. a II. stupně je zakončeno absolventskou prací, která prokáže odpovídající výtvarnou vyspělost a je součástí veřejné výstavy oboru.

Výuka výtvarného oboru probíhá jednou týdně v rozsahu tří vyučovacích hodin na všech úrovních studia a je organizována kolektivní formou, avšak s individuálním přístupem ke každému žákovi. Výuka probíhá ve

skupině maximálně 15 žáků. V jedné skupině může být spojeno několik ročníků. Díky prolínání ročníků ve skupině se žáci vzájemně pozitivně ovlivňují (mladší žáci se učí a inspirují u starších spolužáků).

Výuka ve výtvarném oboru na Základní umělecké škole Bojkovice probíhá v tematických blocích, které si každý učitel volí sám ve svém osobním plánu. Celou délkou studia jsou žáci v rámci výuky a vyučovacích předmětů seznamováni s dějinami umění, kulturou a historií.

V případě zájmu je otevřeno také studium pro dospělé ve výtvarném oboru – je realizováno třemi vyučovacími hodinami týdně. Obsah vzdělávacích předmětů je zpracován v individuálním plánu žáka a zanesen pedagogem v třídní knize.

7.3 Vzdělávací obsah výtvarného oboru

7.3.1 Přípravné studium

V I. stupni má dvě varianty:

Učební plán č. VO 1A – zpravidla pro děti od 5 let

	1. ročník PS	2. ročník PS
Výtvarná příprava	3	3

Učební plán č. VO 1B – zpravidla pro děti od 6 let

	2. ročník PS	
	I. pololetí	II. pololetí
Výtvarná příprava	3	3

Cílem výtvarné přípravy je podpořit zájem žáků o výtvarné vytváření, rozvinout jejich fantazii a tvořivost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná příprava

žák:

- je schopen naslouchat učiteli, soustředit se na motivaci a následnou výtvarnou činnost
- aktivně si výtvarně hraje, experimentuje a všestranně se rozvíjí po výtvarné stránce
- tvoří spontánně podle své fantazie a schopností
- má osvojené základní pracovní a hygienické návyky spojené s výtvarnou tvorbou
- respektuje pravidla práce v kolektivu

Učební plán č. VO 1C – přípravné studium ve II. stupni, pro žáky od 14 let, kteří nestudovali I. stupeň

	1. ročník	
	I. pololetí	II. pololetí
Výtvarná příprava	3	3

žák:

- dokáže zachytit reálný svět i fantazii v adekvátní výtvarné technice
- nakreslí portrét, figuru, zátiší
- v prostorovém vyjadřování umí pro tvorbu využít různé materiály

Učební plán č. VO 2

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Paleta linií, barev a tvarů	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Paleta prostorovoobjektová	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu Paleta linií, barev a tvarů:

V rámci předmětu - Paleta linií, barev a tvarů se výuka zaměřuje na kresbu, malbu, koláž a základní grafické techniky.

1. ročník

Žák:

- poznává základní vlastnosti jednotlivých malířských prostředků a kreslířských technik
- výtvarně tvoří podle skutečnosti i z představy

2. ročník

Žák:

- rozlišuje základní druhy výtvarného tvoření – kresba, malba, grafika, fotka
- užívá základní kreslířské a malířské výtvarné techniky
- samostatně si chystá a ošetřuje výtvarné pomůcky

3. ročník

Žák:

- kombinuje kresebné a malířské materiály
- ovládá jednoduché grafické techniky
- experimentuje s tradičními i netradičními materiály

4. ročník

Žák:

- kombinuje malířské nebo malířské a kreslířské techniky
- kreslí své zážitky a představy
- vytváří si vlastní rukopis

5. ročník

Žák:

- používá základní barevnou škálu, dokáže využít míchání základních barev
- maluje s užitím tónů, odstínů
- dokáže pomocí kresby vyjádřit objem, využívá různé druhy stínování – šrafování, plošné stínování
- je schopen rozmlouvat o své práci a zhodnotit ji, objasní svůj záměr

6. ročník

Žák:

- dodržuje zásady správné kompozice
- kreslí realitu i fantazii
- využívá své zážitky, představy a zkušenosti ve volné tvorbě
- převede studijní kresbu do různých výtvarných technik
- ke své práci využívá informační technologie

7. ročník

Žák:

- umí si zvolit námět a k němu odpovídající techniku pro jeho realizaci
- obhájí své názory a stanoviska, komunikuje s učitelem, řeší výtvarný problém
- nakreslí portrét, figuru, zátiší, zachytí perspektivu
- realizuje svůj výtvarný záměr
- má vlastní výtvarný rukopis

Učební osnovy vyučovacího předmětu Paleta prostorovoobjektová:

Předmět - Paleta prostorovoobjektová – je zaměřen na modelování, keramické vytváření, konstruování objektů s využitím nejrůznějších dostupných materiálů.

1. ročník

Žák:

- zná materiály, které používá k tvorbě (papír, keramická hlína, plastelína), s těmito materiály experimentuje a dokáže vytvořit jednoduchý objekt
- zpracovává daný námět na základě vlastních prožitků

2. ročník

Žák:

- kombinuje tradiční i netradiční materiály
- samostatně si chystá a ošetřuje pracovní pomůcky

3. ročník

Žák:

- modeluje jednoduchý hliněný kachel, ztvárňuje drobné plastiky
- samostatně vyjádří své představy

4. ročník

Žák:

- tvaruje papír, textil, hlínu
- využívá různé dekorativní techniky
- experimentuje s různými výtvarnými materiály

5. ročník

Žák:

- plasticky ztvárňuje skutečnost i fantazii
- modeluje keramický reliéf
- tvaruje drát

6. ročník

Žák:

- v keramické tvorbě využívá tvarování z plátu, stavěný dutý tvar
- ve výtvarné tvorbě využívá své zážitky a představy

7. ročník

Žák:

- zná postup výroby keramiky – od tvarování, sušení, pálení až ke glazování
- vymodeluje figuru, reliéf, objekty inspirované reálným světem i objekty vytvořené ve své fantazii
- vytváří prostorové objekty, kombinuje materiály pro jejich zpracování

II. stupeň

Učební osnovy vyučovacího předmětu Paleta linií, barev a tvarů:

1. ročník

Žák:

- vybírá a hledá náměty pro svou tvorbu v oblastech a prostorech života, které ho obklopují
- dokáže zachytit reálný svět i vlastní fantazii nejrůznějšími kreslířskými a malířskými technikami
- je seznámen s perspektivou a jejími zákonitostmi

2. ročník

Žák:

- na základě získaných znalostí a dovedností pracuje samostatně, s pedagogem diskutuje o své práci
- umí pracovat se světlem a stínem
- ve své práci samostatně využívá informační technologie (PC, fotoaparát)

3. ročník

Žák:

- zachytí kánon lidské hlavy a postavy
- zvládá perspektivní zobrazení prostoru
- zachytí objem v ploše pomocí světla a stínu

4. ročník

Žák:

- je schopen diskutovat o své práci a obhájit ji
- samostatně vyhledává inspiraci a volí si témata pro vlastní tvorbu, i techniky jejich zpracování
- orientuje se v dějinách výtvarné kultury – rozlišuje základní etapy a znaky

Učební osnovy vyučovacího předmětu Paleta prostorovoobjektová:

1. ročník

Žák:

- dokáže prostorově zachytit reálný svět i vlastní fantazii
- vybírá si a vyhledává materiály pro tvorbu, experimentuje s nimi a kombinuje je

2. ročník

Žák:

- na základě získaných znalostí a dovedností pracuje samostatně, s pedagogem diskutuje o své práci
- využívá získané dovednosti pro zpracování výtvarných témat

3. ročník

Žák:

- samostatně si vybírá a hledá náměty pro vlastní tvorbu, realizuje svůj záměr
- vytváří si plošné návrhy pro tvorbu a ty pak prostorově ztvární

4. ročník

Žák:

- správně používá odbornou terminologii a základní technologické postupy prostorového vyjadřování
- prezentuje a obhájí svoji práci

Pozn.: Žáci výtvarného oboru vykonávají postupové zkoušky v rámci veřejné výstavy výtvarných prací na konci školního roku, kdy určená komise po zhlédnutí prací schvaluje postup do vyššího ročníku.

Učební plán č. VO 3

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Multimediální tvorba	3	3	3	1	1	1	1	3	3	3	3
Digitální grafika	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
Fotografie a video	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-

V rámci předmětu Multimediální tvorba se výuka zaměřuje na základy digitální tvorby v oblasti jednotlivých médií, jako jsou grafický design, animace, digitální ilustrace, fotografie a video, a jejich propojení do multimediálního díla. Učí se ovládat příslušnou techniku a programové vybavení, přiměřeně věku a schopnostem žáka s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví.

I. stupeň:**1. ročník**

Žák:

- dokáže rozeznat jednotlivé techniky – kresbu, malbu, fotku, animaci, video
- výtvarně tvoří podle skutečnosti i z představy

2. ročník

Žák:

- využívá počítačových programů formou hry
- umí říct, co se mu líbí, co ne a proč

3. ročník

Žák:

- experimentuje s kombinacemi technik, hledá nové řešení
- vyhledává inspiraci ve svém okolí
- umí samostatně vyjádřit své představy a s přiměřenou pomocí učitele volit vhodný postup tvorby

4. ročník

Žák:

- využívá barevnou škálu, tóny a odstíny
- dovede užívat základy kompozice, práce s barvou a linií ve výtvarné tvorbě

5. ročník

Žák:

- je schopen popisovat a obhajovat svou práci
- pracuje samostatně
- umí vhodně ukládat práci v počítači a archivovat ji

6. ročník

Žák:

- dovede konstruktivně kritizovat a hodnotit práci svých spolužáků
- umí pomáhat ostatním žákům s realizací jejich projektů a využívá při tom již nabyté dovednosti

7. ročník

Žák:

- dovede si vybrat vlastní námět a zvolit vhodné prostředky k realizaci své představy
- v jeho práci se objevuje autorský rukopis
- zvládá základy prezentace vlastní tvorby včetně instalace díla nebo sestavení vlastního portfolia

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dovede tvůrčím způsobem pracovat ve vícerých digitálních technikách a programech
- na základě získaných dovedností pracuje samostatně, s pedagogem svou tvorbu konzultuje

2. ročník

Žák:

- je schopen převzít vedoucí roli v týmových projektech
- dovede projekt připravit od plánování přes realizaci až po postprodukcí a jeho prezentaci
- vědomě uplatňuje kompozici, perspektivu a další výtvarné prvky

3. ročník

Žák:

- samostatně dokončuje projekty na vysoké produkční úrovni (např. u filmu titulky, zvukovou složku, střih, u grafické práce tisk apod.)

4. ročník

Žák:

- je schopen zkoumat různé podoby světla a úhly pohledů, zamýšlet se nad nimi a zobrazovat je vlastním pojetím s využitím kombinace médií
- má zájem o současné umění, dále se v oboru vzdělává a rozšiřuje své povědomí o aktuální tvorbě ve světě

Učební osnovy vyučovacího předmětu Digitální grafika (4. – 7. ročník I. stupně):

Odborný předmět zaměřený na výuku digitální grafiky a ilustrace, kde žák poznává dle svých zájmů a schopností základy digitální ilustrace, typografie a práce s písmem, základy barevných kompozic a technik, které dovede využít v tvorbě vlastního grafického díla. Výuka cílí především na rozvinutí dovedností kombinací tradičních a digitálních technik a ke schopnosti vytvářet vizuální díla v k tomu určených digitálních programech.

I. stupeň:

4. ročník

Žák:

- využívá základů tradičních výtvarných postupů a přenáší je do digitální tvorby
- vytváří jednoduchá digitální díla

5. ročník

Žák:

- dovede si sám zvolit program pro realizaci díla
- ovládá základní postupy v počítačových programech

6. ročník

Žák:

- zná základy typografie a práce s písmem
- užívá vrstev a dalších základních funkcí počítačových programů

7. ročník

Žák:

- pracuje samostatně s médii, která integruje do multimediálního díla
- rozšiřuje své povědomí o moderním výtvarném umění včetně toho užitého a používá odpovídající odbornou terminologii

Učební osnovy vyučovacího předmětu Fotografie a video (4. – 7. ročník I. stupně):

Odborný předmět zaměřený na rozšíření dovednosti tvorby s fotoaparátem včetně následné postprodukce. V rámci videa poznává žák i práci s animací. Výuka se zabývá především dokumentaristikou a vlastním výtvarným vyjádřením skrze světlocitlivá média.

I. stupeň:

4. ročník

Žák:

- ovládá prostředky digitální fotografie v automatických režimech i jejich využití ve výtvarné tvorbě
- zobrazuje reálný i fantazijní svět s využitím poznané technologie i počítačového zpracování snímků

5. ročník

Žák:

- užívá základy kompozice, barev a dalších výrazových prostředků ve fotografii či videu
- umí vhodně využít ořez, retuš, úpravu barev

6. ročník

Žák:

- zná možnosti manuálního nastavení fotoaparátu
- chápe vztah mezi světelnou citlivostí, clonou a hloubkou ostrosti a využívá toho ke své tvorbě

7. ročník

Žák:

- zajímá se o cizí fotografickou i video tvorbu a používá ji k inspiraci, nikoli k napodobování
- získané dovednosti aplikuje v široké žánrové paletě (portrét, krajina, dokument, makrodetail apod.)

Oba odborné předměty (Digitální grafika a Fotografie a video) mají ve vyšších ročnících stejnou hodinovou dotaci, ale žákům je umožněn individuální rozvoj na základě jejich schopností a zájmu. Výuka je vedena víceméně individuálně se snahou podpořit žáka v nalezení jeho vlastního způsobu vyjádření skrze multimédia.

8 TANEČNÍ OBOR

TANEC JE SKRYTÝ JAZYK DUŠE (Martha Graham)

8.1 Charakteristika oboru a koncepční zaměření

Taneční obor základního uměleckého vzdělávání podchycuje a rozvíjí taneční nadání dětí. Probouzením smyslu pro krásu tance a harmonii spolu s rozvíjením tvůrčích schopností prohlubuje taneční výchova duševní život člověka a ovlivňuje utváření jeho hlubších vztahů k životu i jeho okolí. Poskytuje každému žákovi podle míry jeho schopností a zájmu takové základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník v souborech zájmové umělecké činnosti nejrůznějšího zaměření, nebo v povolání, pro která jsou kultura pohybového projevu a zvládnutí základů tance vhodným předpokladem.

Tanec je jako neverbální vyjadřovací prostředek projevem rozmanitým, mnohotvárným, bohatým a proměnlivým ve formě i obsahu. Současně však má přísný řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního tanečního projevu. V souladu s těmito požadavky rozvíjí taneční obor ZUŠ Bojkovice správné držení těla a pohybovou techniku žáka a současně pěstuje jeho vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, hudební a prostorové citění a tvořivost.

8.2 Struktura studia a organizace výuky.

Na ZUŠ Bojkovice se všechny tyto cíle rozvíjí prostřednictvím studijního zaměření **Taneční tvorba**. V průběhu studia jsou vyučovány tyto předměty: Taneční průprava, Klasický tanec, Současný tanec, Taneční praxe. **Taneční průprava** podněcuje v prvních dvou letech základního studia tělesnou citlivost a vede ke správnému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa, rozvíjí elementární taneční techniku, taneční projev žáků a jejich hudební citění. Učí prostorové orientaci a vhodnými prostředky motivuje vzájemné vztahy. V improvizaci pěstuje schopnost pravdivě se vyjadřovat. Využívá vlastních námětů dětí, jednoduchých lidových tanečních her a tanců, pohybových a tanečních her s náčiním a drobných hudebních skladeb pro děti. **Klasický tanec** rozvíjí taneční techniku. Zdokonaluje pohyby dolních a horních končetin, přesnou formu a čistotu vedení pohybů. Učí vytrvalosti a vůli. **Současný tanec** rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební a prostorové citění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje jejich osobité tvořivé schopnosti. V taneční technice učí žáky uvědoměle řídit pohyb a orientovat se ve svém těle. Vypracovává vedený pohyb, svihy, vlny, impulsy a skoky, vede žáky k samostatnému řešení prostorových, rytmických a výrazových úkolů, k vyjádření hudby, hledání individuálního pohybového slovníku, citlivému vyjádření soudobé hudby a vlastních námětů. **Taneční praxe** je zařazena do každého ročníku studia, zaměřuje se na propojení techniky s tanečním projevem. Náplní je tvorba vystoupení, improvizace a kreativní tanec, který rozvíjí originalitu každého žáka.

Výuka může probíhat v ročníkově smíšených skupinách v počtu 5 – 15 žáků, přičemž každý ročník si v rámci probírané látky plní své osnovy. Postupovou zkoušku v závěru školního roku i absolutorium stupně žáci tanečního oboru vykonávají prostřednictvím veřejného vystoupení oboru.

Nejpozději od 4. ročníku I. stupně, kdy hodinová dotace dosáhne 4 hodin v týdnu, je výuka rozdělena do dvou dvouhodinových lekcí.

V případě zájmu je otevřeno také studium pro dospělé v tanečním oboru – je realizováno čtyřmi vyučovacími hodinami týdně. Obsah vzdělávacích předmětů (stejných jako ve II. stupni) je zpracován v individuálním plánu žáka a zanesen pedagogem v třídní knize.

8.3 Vzdělávací obsah tanečního oboru

8.3.1 Přípravné studium

Učební plán č. TO 1A

	1. ročník PS	2. ročník PS
Taneční příprava	1-2	1-2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Taneční příprava:

Přípravné studium je organizováno jako dvouleté, pro děti pohybově a rytmicky zběhlejší je zvládnutelné i po dobu 1 roku. Výuka v předmětu Taneční příprava probíhá jednou týdně v hodinové dotaci v kolektivu 5 – 15 dětí a jejím cílem je kultivovat přirozený dětský projev formou pohybových her a hravých cvičení, ověřit předpoklady jednotlivých dětí pro zvládnutí dalších stupňů výuky. Během školního roku se děti představují minimálně jednou v krátkém veřejném vystoupení.

na konci Taneční přípravy žák:

- zvládá vytvářet hravým pohybovým cvičením návyk správného držení těla
- rozlišuje různé taneční polohy (lehy, sedy, kleky) a pohybuje se v prostoru (chůze, běh, poskočný krok) a orientuje se v něm (dopředu, dozadu, nahoru, dolů)
- vytleská jednoduchý rytmus, je schopen cítění tempa v hudbě a rozlišovat dynamiku
- zvládá různé snadné přeskoky, cvaly, výskoky, improvizuje pomocí tanečních her,
- zvládá spolupracovat s pedagogem

Učební plán č. TO 1B – přípravné studium ve II. stupni, pro žáky od 14 let, kteří nestudovali I. stupeň

	1. ročník PS	
	I. pololetí	II. pololetí
Taneční příprava	3	3

- uvědomuje si správné postavení těla v základních polohách, ukáže základní kroky – chůzi, běh
- předvede vazbu z více prvku, umí základní pozice klasického tance
- zná demi plié, relevé, batt.tendu
- uplatňuje pohybovou fantazii, improvizuje, dokáže zhodnotit projev spolužáků

8.3.2

Studijní zaměření Taneční tvorba

Učební plán č. TO 2

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Taneční průprava	1	1									
Klasický tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Současný tanec			1	1	1	1	1	2	2	2	2
Taneční praxe	1	1	1-2	2	2	2	2	1	1	1	1

Učební osnovy předmětů Taneční průprava a Taneční praxe:

1. ročník

Žák:

- zná průpravné cviky v přízemních polohách (zaoblení a prohnutí páteře, úklon, předklon, rotace páteře, předklon a záklon šíje, ohýbání dolních končetin v kolenu, v kotníku, přednožení, unožení, zanožení, péruje v kolenou, výskok snožmo, roznožmo)
- zvládá cval vpřed, cval bočně, chůzi vpřed, ve výponu, v podřepu, skrčmo vpřed
- zvládá cvičení obratnosti
- se orientuje v prostoru (kruh, diagonála, prostorové dráhy)
- dokáže udržet vztahy (zástup, řada, dvojice, volné skupiny)
- reaguje na změny tempa, dynamiku
- v improvizaci ztvárňuje náměty pohádkových postav, přírody
- zvládá jednoduché dětské hry, používá náčiní
- uplatní dovednosti v choreografii

2. ročník

Žák:

- umí poskočný krok vpřed, dvojposkočný krok, přísunný krok, přeměnný krok, běh
- upevňuje správné držení těla i v pohybu z místa
- zapojuje paže do pohybu pomocí rekvizit, zvyšuje pohyblivost a koordinaci
- umí ohýbat a protahovat dolní končetinu v lehu, podsadit a klopat pánev, kyvadlový švih trupem, zvedání, spouštění a kroužení ramen, přednožení, unožení přes skrčení, plasticky pohybuje chodidlem, provádí dřepy, podřepy a výpony
- zvládá otáčky o 90°, 180°
- umí cviky obratnosti (kotoul vpřed ze dřepu, kotoul vzad, svíčku, hvězdu)
- zvládá výskoky snožmo, roznožmo, v otáčení, dálkový skok
- ctí základní taktové členění
- při improvizaci využívá osvojených dovedností, zapojuje spontánní projev
- ohodnotí spolužáky
- umí provést rytmická cvičení ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu

Učební osnovy předmětu Klasický tanec:

3. ročník

Žák při cvičení u tyče:

- fixuje správné držení těla ve stoji u tyče
- napodobuje průpravná cvičení na zemi
- umí I. -III. Pozici dolních končetin a 1. -3. pozici horních končetin
- provede prvky demi plié, relevé, batt. tendu, batt. jeté, rond de jambe par terre en dehors, en dedans, švihy dolních končetin, relevé lent na 45', poloha passé,
- zná přípravné port de bras (0., 1., 2. pozice)
- rozlišuje en avant (vpřed) , de côté (stranou), en arrière (vzad)
- zkombinuje relevé – abaissé, demi plié – relevé v I. a II. pozici čelem k tyči

Žák při cvičení na volnosti:

- má správné držení těla ve stoji v paralelní pozici
- vede správně horní končetiny z 0. pozice do 1. pozice a zpět, z 0. pozice do 1. pozice, 3. pozice a zpět
- provede přípravné port de bras, první port de bras
- provede demi plié v I., II., v postavení en face
- předvede relevé – abaissé, demi plié – relevé v I. a II. Pozici
- temps levé sauté v paralelní a mírně vytočené I., II.p.
- Používá správné názvosloví

4. ročník

Žák při cvičení u tyče:

- umí probrané prvky čelem i bokem k tyči, rozvíjí V. pozici u tyče
- užívá batt. tendu double, demi degagé a degagé
- provede batt. jeté cloche, batt. fondu, batt. soutenu, batt. frappé, přiložení sur le cou de pied, retiré, batt. relevé lent na 45' - 90', grand batt. na 45' - 90'
- umí první a třetí port de bras

Žák při cvičení na volnosti:

- se orientuje v prostoru podle bodů 1 – 8
- dodržuje postavení en face, épaulement
- používá naučené prvky u tyče
- předvede battement tendu jeté, rond de jambe par terre en dehors, en dedans z I. pozice
- zvládá temps levé sauté v V. pozici
- předvede échappé, pas changement, trampolinové skoky v I., II., V. pozici
- umí druhé a třetí port de bras

5. ročník

Žák při cvičení u tyče:

- umí IV. pozici
- ukáže demi plié a grand plié ve všech pozicích,
- provede podle dispozic battement tendu jeté piqué, petit batt., rond de jambe en l' air , jednoduché adagio, detourné, pas de bourré simple, úklony, záklony
- propojuje více prvků

Žák při cvičení na volnosti:

- zařazuje probrané prvky u tyče
- zaměřuje se na přípravu na piruety z IV., V. pozice
- ukáže temps levé sauté z I., II. a V. pozici
- provede echappé, assemblé, pas glisade, scénickou syssone

6. ročník

Žák při cvičení u tyče:

- zvládá grand plié ve IV. pozici bokem k tyči
- pracuje s různými druhy battementů, rondů
- zvládá plié – relevé na jedné dolní končetině
- provede battement fondu double, malé pózy ecarté, détourné
- zvládá přípravné passé- pirouette z , IV., V. pozice čelem k tyči

Žák při cvičení na volnosti:

- předvede jeden obrat piruety z IV., V. p.,
- provede kombinace
- scénická syssone pas de chat, pas jeté

7. ročník

- předvede porté o ½ kruhu en l'air na 45°,
- provede grand battement jeté pointé na 90°
- zvládá attitude na 45°, attitude derrière
- zvládá základní pózy klasického tance se zaměřením na koordinaci horních a dolních končetin
- zvládá základní skoky klasické taneční techniky
- zvládá prvky v postavení épaulement
- provede pirouette z IV. a V. pozice
- provádí skoky v épaulement, sissone fermé
- pojmenuje a popíše jednotlivé cviky u tyče i na volnosti
- posoudí vlastní projev, porovná se s ostatními
- soustředí se na plastické paže

Učební osnovy předmětu Současný tanec a Taneční praxe:

3. ročník

Žák:

- zná základní postavení těla v základních polohách
- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny
- snaží se o harmonický koordinovaný pohyb
- zvládá švihy dolních končetin, dostředivou a odstředivou chůzi, běh vpřed i vzad, otáčky o 360°, pérované kroky, snižování těžiště, krouží trupem
- zná kyvadlový a kruhový švih horních končetin, aktivně vytáčí a uvolňuje kyčelní kloub
- předvede poskočný skok vpřed (s přednožením)
- zvládá delší vazby kotoulů vpřed, vzad, „svíčky“, hvězdy, stoje na rukou
- se pohybuje v prostoru ve dvojicích, trojicích a ve skupině
- dokáže uplatňovat pohybovou fantazii, improvizuje
- uvědomuje si odkud je pohyb veden
- zhodnotí projev spolužáků

4. ročník

Žák:

- ukáže vazby lehů a sedů, obrátů, vedených i švihových pohybů
- zvládá vlnu
- ovládá aktivní vytáčení a uvolňování kyčelních kloubů
- má vypracovanou přiměřenou sílu horních i dolních končetin (pomocí prvků na zemi)
- zopakuje taneční variaci v rámci svých pohybových možností
- orientuje se v prostoru, vnímá náladu skladby
- orientuje se v základních částech anatomie svého těla
- pozná centrální a periferní pohyb, cítí rytmus a harmonicky se pohybuje
- aktivně se podílí na podobě choreografie

5. ročník

Žák:

- aplikuje delší vazby pohybů pánve, páteře, trupu, zná rolování páteře dolů i nahoru
- umí kroužení pánve, hrudníku, trupu, horních a dolních končetin
- zvládá návaznost a ví odkud je pohyb veden
- předvede švihy dolních končetin (vpřed, stranou, vzad s pokrčenou i napnutou dolní končetinou)
- ukáže taneční běh, chůzi, různé poskoky po diagonále, po kruhu
- se orientuje v prostoru (diagonály, řady, zástupy, kruh)
- předvede chassé, jeté
- si zapamatuje delší taneční variaci, zvládá otáčky o 360° v obou směrech na místě
- se tanečně vyjádří v improvizaci samostatně i ve skupině
- rozvíjí osobité taneční schopnosti, zvyšuje rozsah pohybu
- vnímá dílo, hodnotí podle svých vyjadřovacích schopností

6. ročník

Žák:

- pracuje s rovnováhou a zdokonaluje ji (záklony, závěsy, skluzy)
- zná základní principy techniky J. Limona (rolování, pád a odpérování, spirála, švihy ...)
- dokáže pohybový motiv provést v různém tempu, dynamice
- improvizuje na různé druhy skladeb
- samostatně vypracuje motiv
- propojuje horní končetiny s dolními v tanečních vazbách
- spolupracuje s ostatními
- vyjádří pocity pohybem
- rozpozná vlastní pohybové možnosti
- učí se novým tanečním technikám
- pracuje ve dvojici, trojici

7. ročník

Žák:

- se dokáže prezentovat před diváky
- umí hodnotit výkon svůj i svých spolužáků
- snaží se v tanci vyjádřit vnitřní prožitek
- zvládá probrané prvky v přízemních polohách i ve stoji
- přiměřeně zvládá zadané prostorové, výrazové úkoly
- propojuje skokové variace s tanečními variacemi
- předvede vlastní či pedagogem vytvořenou choreografii
- improvizuje jako jednotlivec, ale i ve skupině
- užívá odborné názvosloví

II. stupeň:

Učební osnovy předmětu Klasický tanec

1. ročník

Žák:

- podle vlastních dispozic předvede všechny probrané prvky v rychlejším tempu
- umí demi plié a grand plié ve všech pozicích BKT
- předvede batt. tendu en croix, batt. jeté v kombinaci s batt. jeté piqué, rond de jambe par terre en dehors a en dedans,
- ovládá batt. fondu na 45° en croix, batt. frappé v kombinaci s double frappé
- zvládá předklony a záklony ČKT
- předvede rond de jambe en l' air en dehors a en dedans na 45° a petit batt.
- ukáže jednoduché adagio složené z prvků developpé, enveloppé na 90°, grand batt. na 90° všemi směry
- zvládne piruetu 1-2 obraty ze IV. pozice
- ovládá kombinaci tombé pas de bourré
- předvede pózu I., II., arabesque
- ovládá kombinaci pas changement a pas échappé
- tvoří choreografii
- na video ukázce je schopen hodnotit výkony
- improvizuje na zadané téma
- je schopen harmonického koordinovaného pohybu

2. ročník

Žák:

- zapojuje do cvičení BKT malé a velké pózy croiséé, efaceé, ecarté
- zdokonaluje čistotu provedení, provádí v různých tempových variantách
- zvládá battement fondu double
- předvede relevé abaissé s kročnou končetinou na 45°
- zvládá piruetu 1- 2 obraty z V. Pozice en dehors i en dedans
- předvede demi rond na 90° a obrat fouetté s dolní končetinou na 45°
- prvky u tyče provádí na pološpičce
- zapojuje výdrže
- předvede batt. tendu en tournant a batt. jeté en tournant
- předvede pas de bourrée ballotté
- zvládá adagio
- ovládá kombinace skoků
- navštěvuje taneční představení

3. ročník

Žák:

- předvede port de bras se skluzem kročné končetiny
- předvede kruhové port de bras a obrat fouetté
- zvládá flic- flac
- zdokonaluje piruety
- provádí kombinace na volnosti
- předvede soutenu en tournant
- zvládá kombinaci skoků
- předvede grand jeté, pas entrelacé, tour piqué
- připravuje vystoupení
- hodnotí výkony na videu

4. ročník

Žák

- zapojuje pološpičky při batt. fondu, batt. frappé, rond de jambe en l/air
- zvládá batt. relevé lent na relevé, batt. developpé na relevé
- předvede developpé do póz attitude, tour chainné po diagonále
- zvládá brisé, sissonne simple a sissone ouvert en tournat
- v případě zájmu cvičení na špičkách zvládá demi plié, relevé ve všech pozicích echappé, pas suivi, passé
- připravuje se na závěrečné vystoupení
- hodnotí výkony na video ukázce klasického baletu

Učební osnovy předmětu Současný tanec a Taneční praxe:

1. ročník

Žák:

- zná základní principy moderního tance (svalové napětí, pocit centra) předvede dovednosti v tréninkové hodině, která je složena z technických cvičení na zemi, ve stoji a do prostoru (plié, brush, švihy nohou)
- zvládne variaci složenou z různých druhů chůzí, skoková vazba
- zná základní názvosloví a ví, co znamená např. warm up, passé, adagio, stretches, prances
- rozumí pojmu snížené těžiště
- tvoří vlastní choreografie
- nebojí se improvizovat na zadané téma
- video ukázka současného tance - hodnocení

2. ročník

Žák:

- je obeznámen s principy techniky J. Limona (rolování trupu, rolování paží)
- předvede je v tréninkové hodině, která je zaměřená na techniku J. Limona
- zvládá pérování trupu
- zapojuje paže do batt. tendu a batt. jeté
- předvede passé, skluzu, přenášení váhy, švihy nohou, skokové vazby
- předvede úryvek choreografie se zapojením celého těla
- chápe princip spirály
- nebojí se improvizovat samostatně i ve dvojici
- připravuje se na vystoupení

3. ročník

Žák:

- pracuje na technice J. Limona a umí pojmenovat probrané prvky
- přijímá pozitivně připomínky
- připravuje se na princip protitahu
- zvládá trojkročku, trojkročku v točení
- provádí točení s dolní končetinou na 45°
- používá prvky techniky floorwork
- zvládá náročnější převaly, skluzu
- propracovává paže, švihy paží, vlny,
- nacvičuje choreografie, aktivně se zapojuje
- improvizuje na dané téma

4. ročník

Žák:

- předvede prvky současného tance v tréninkové hodině
- využívá dovedností a znalostí z techniky J. Limona, Floorwork
- připravuje závěrečné vystoupení
- klade důraz na čisté provedení dle vlastních dispozic
- orientuje se dobře v prostoru
- zvládá pohybovou paměť, zdokonaluje tanečnost a pružnost
- zopakuje náročnější vazby
- rozpozná kvalitu pohybu
- hledá vlastní náměty a konzultuje je s pedagogem

- navštěvuje taneční vystoupení a dokáže o nich diskutovat, hodnotit

Pozn.: Žáci tanečního oboru vykonávají postupové zkoušky v rámci veřejného tanečního představení na konci školního roku, kdy určená komise po zhlédnutí výkonů schvaluje postup do vyššího ročníku.

9 LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR

KNIHY JSOU PRO LIDI TÍM, ČÍM JSOU PRO PTÁKY KŘÍDLA
(John Ruskin)

9.1 Charakteristika a koncepční zaměření oboru

Literárně-dramatický obor v Základní umělecké škole Bojkovice umožňuje prostřednictvím tvořivých činností (pohybových a mluvních hereckých, slovesných, dramaturgických, hudebních, výtvarných, prací s loutkářskými prostředky atp.) rozvíjet umělecké vlohы žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Stává se tak významným nástrojem rozvoje sociability žáků (schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace), jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly. Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění (např. výtvarného, hudebního a tanečního, literárního) v jejich vzájemném propojení. Při respektování jejich specifických vyjadřovacích možností je využitelná pro výsledné dramatické sdělení. Rozvíjí tak žakovu schopnost vnímat, vytvářet a sdělovat v čase a prostoru lidské vztahy a jednání.

Těžištěm výuky je práce v kolektivu směřující od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci hlasem, pohybem, gesty, psaným slovem či projevem s využitím loutkářských prostředků (materiál, předmět, různé druhy figurativních loutek, masky apod.). Zahrnuje i mluvní a pohybovou průpravu zaměřenou k rozvoji technických i výrazových mluvních a pohybových dovedností, literárních či loutkovodičských dovedností žáků jako předpokladu jejich celistvého, přirozeného, sdělného a osobitého projevu. Výuka postupuje od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu, k vytváření divadelního nebo přednesového tvaru inscenace, od tvorby drobných literárních útvarů až po vytváření scénářů atp.

Vzdělání získané v literárně-dramatickém oboru žáci mohou využít v těch oblastech lidské činnosti, ve kterých se uplatní nezbytné specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie. Literárně-dramatický obor poskytuje základ pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

9.2 Struktura studia a organizace výuky

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je rozčleněn do **dvou** vzájemně provázaných předmětů – **Základy divadelní tvorby a Základy divadelní vědy** ve studijním zaměření **Dramatická tvorba**. Důraz je kladen na jejich praktické využití. Dramatická hra integruje průpravné činnosti a učí žáky tvořivě přistupovat k zadané předloze. Je realizována na tématech, která zohledňují individuální dispozice možností žáka. Volbou odpovídajících témat je v průběhu práce také příznivě ovlivňována schopnost žáků aktivně se podílet na vytváření vztahu vzájemné spolupráce ve skupině.

Nedílnou součástí výuky je také individuální práce se zvoleným učivem (poezie, próza, monolog, dialog, námět, téma) zohledňující žákův rozvoj. Předpokladem této práce je volba přiměřené předlohy, jejich uměleckých a myšlenkových kvalit, které se žáci při hlubším seznamování s literaturou učí rozeznávat a hodnotit. Při výuce je dbáno na kulturu projevu, na vědomé a tvořivé uplatňování základních výrazových prostředků pro sdělování.

Výuka probíhá souborově ve skupině 5 - 10 žáků a individuálně ve skupině max. 5 žáků, s možností smíšení ročníků, přičemž každý ročník si při probírané látce plní učební osnovy. Ty jsou formulovány a naplňovány ve všech předmětech v každém ročníku zvlášť. Postupovou zkoušku v závěru školního roku žáci literárně dramatického oboru vykonávají prostřednictvím veřejného vystoupení/představení oboru.

V případě zájmu je otevřeno také studium pro dospělé v literárně dramatickém oboru – je realizováno třemi vyučovacími hodinami týdně. Obsah vzdělávacích předmětů (stejných jako ve II. stupni) je zpracován v individuálním plánu žáka a zanesen pedagogem v třídní knize.

9.3 Vzdělávací obsah literárně dramatického oboru

9.3.1 Přípravné studium

Má v I. stupni dvě varianty:

Učební plán č. LDO 1A – zpravidla pro děti od 5 let

	1. ročník	2. ročník
Dramatická příprava	1	1

Učební plán č. LDO 1B – zpravidla pro děti od 6 let

	1. ročník	
	I. pololetí	II. pololetí
Dramatická příprava	1	1

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dramatická příprava:

Přípravné studium není povinné a není zárukou ani podmínkou pro přijetí dětí do prvního ročníku základního studia. Výuka PS probíhá většinou ve skupince nejméně 5 žáků. Cílem Dramatické přípravy je vzbudit zájem o zvolené studijní zaměření, hravou formou žáka seznámit žáka s podobou dramatické hry, se základy artikulace a správného dýchání. Výuka je přizpůsobena momentální vyspělosti dítěte a odpovídá jeho věku a zájmům. Výuka probíhá v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

žák:

- má správnou výslovnost, správně dýchá
- přirozeným projevem ztvárňuje jednoduché motivace (zvířátka, řemesla, apod.)
- předvede jednoduchou hereckou etudu
- dokáže se orientovat v divadelním prostoru
- pracuje a spolupracuje s ostatními žáky ve skupině

Učební plán č. LDO 1C – přípravné studium ve II. stupni, pro žáky od 14 let

	I. pololetí	II. pololetí
Dramatická příprava	2	2

- zná a využívá divadelní výrazové prostředky a podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- projevuje prokazatelný zájem o divadelní umění nebo o některou z jeho složek
- je schopen zhodnotit literární či dramatické dílo (podle psaného textu či inscenačního tvaru)
- přijímá kritiku (je kritický nejen k sobě, ale i k druhým)

Učební plán č. LDO 2

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Základy divadelní tvorby	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Základy divadelní vědy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

I. stupeň:**Učební osnovy předmětu Základy divadelní tvorby:****1. ročník**

Žák:

- interpretuje části prózy a poezie doporučené učitelem
- napíše krátký prozaický a básnický text
- použije základní divadelní prostředky (umí se pohybovat na jevišti, zvládá základy výslovnosti a hlasitosti)
- na základě dramatické průpravy vyjádří emoce a formuluje své myšlenky

2. ročník

Žák:

- obohacuje své znalosti v interpretaci uměleckého textu doporučené učitelem
- rozezná základní literární žánry (povídka, román, báseň a dramatický text)
- správně vyslovuje, vyjadřuje emoce a myšlenky
- zhotoví dramatizaci jednoduché lidové poezie či krátkého prozaického textu

3. ročník

Žák:

- za pomoci učitele vytvoří vlastní interpretaci uměleckého textu
- napíše krátký prozaický a básnický text podle předepsaného žánru
- má základní znalosti hudební průpravy
- orientuje se v základních českých i světových uměleckých textech pro děti
- zná strukturu dramatického textu
- vyjádří myšlenky a emoce krátkými literárními útvary
- v rámci kolektivu převede prozaický text do dramatického tvaru

4. ročník

Žák:

- vybere dramatické texty a interpretuje je (korigace učitelem)
- napíše jednoduchým způsobem literární dílo různých žánrů, orientuje se v základních žánrech
- zvládá komplexně pravidla umělecké řeči, je schopen rozpoznat výslovnostní chyby u sebe i svých kolegů
- fixuje základní dovednosti tvůrčího psaní
- svou tvůrčí práci využije ke spolupráci na tvorbě společného dramatického útvaru
- zvládá jednoduchou dramatizaci literárního díla

5. ročník

Žák:

- spolupracuje na výběru předlohy (próza, poezie, dramatický text) a tvořivě ji interpretuje
- na základě znalostí divadelních výrazových prostředků se podílí na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- výstupy svého tvůrčího psaní nabídne ostatním ke konfrontaci – je schopen sebereflexe
- spolupracuje s ostatními na tvorbě dramatického textu

6. ročník

Žák:

- přinese vlastní návrhy pro vhodnou předlohu (próza, poezie, dramatický text) a vytvoří vlastní pojetí interpretace
- na základě všeobecné diskuze napíše a interpretuje vlastní (autorskou) tvorbu
- zná a využívá divadelní výrazové prostředky a podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- uplatní rozvinuté dovednosti tvůrčího psaní
- spolupracuje s ostatními na tvorbě literárního či dramatického textu
- má základní znalosti procesu dramatisace literárního díla a dodržuje je

7. ročník

Žák:

- vybere vhodnou předlohu (próza, poezie, dramatický text) a tvořivě (s vlastním pojetím) ji interpretuje
- napíše a interpretuje vlastní (autorskou) tvorbu
- zná a využívá divadelní výrazové prostředky a podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- zná základní dovednosti tvůrčího psaní (formuluje své myšlenky a vyjádřit emoce)
- spolupracuje s ostatními na tvorbě literárních a dramatických útvarů
- zdramatizuje krátký literární text

Učební osnovy předmětu Základy divadelní vědy:

1. ročník

Žák:

- chápe slovesné dílo jako umělecké dílo
- respektuje práci v kolektivu, reflektuje práci druhých
- přijme první umělecké kritiky
- chápe základní rozdíl psaného a dramatisovaného textu
- zná základní umělecká díla literatury

2. ročník

Žák:

- zná náročnější literární texty a dokáže je krátce reflektovat
- uvědomuje si kooperativnost v rámci procesu vytváření uměleckého tvaru
- je kritický ke své práci, reflektuje práci druhých, je ochotný pomoci druhým
- zná další umělecká díla literatury české i světové, naučí se je objektivně hodnotit

3. ročník

Žák:

- chápe hodnotu umělecké kritiky a zná základy umělecké kritiky
- zná vybraná díla literatury české i světové, přináší a hodnotí svou vlastní četbu, doporučuje ji ostatním
- nachází složitější struktury uměleckého díla a dramatického textu
- rozvíjí komunikaci a spolupráci s druhými

4. ročník

Žák:

- čte vybrané části české a světové literatury, pravidelně přináší konfrontace s těmito texty
- jednoduše písemně vyjadřuje hodnocení uměleckého díla
- dodržuje kooperativnost při vytváření uměleckého díla
- vytvoří krátké umělecké kritiky, reflektuje práci druhých a dokáže ji kriticky hodnotit

5. ročník

Žák:

- známá dramatická díla (české i světové autory) je schopen dát do širšího historického kontextu
- zná další významná česká i světová literární díla, nachází s nimi souvislosti ve své vlastní četbě
- zhodnotí jevištní tvar uměleckého díla, je kritický vůči své práci
- hodnotí umělecké dílo, vytvoří si svůj vlastní hodnotící řebříček
- reflektuje práci druhých, kriticky zhodnotí dílo

6. ročník

Žák:

- zná základní slovesná díla české a světové literatury a rozvíjí své znalosti české a světové dramatiky
- hodnotí literární či dramatické dílo (nejen podle psaného textu, ale i inscenovaného tvaru)
- respektuje ostatní a reflektuje práci druhých, odchylky od tohoto chování chápe jako profesní chybu
- sleduje umělecké kritiky a koriguje její přijímání
- své znalosti z četby literárních dává do souvislostí
- kritický řebříček využije ke zhodnocení slovesného díla, je připraven k diskuzi

7. ročník

Žák:

- obohatí své znalosti základních slovesných děl české a světové literatury (s důrazem na dramatické autory) a dává je do širších kontextů
- zhodnotí literární či dramatické dílo (podle psaného textu či inscenačního tvaru)
- respektuje ostatní a reflektuje jejich práci, reflektuje práci druhých, hodnotí ji, fixuje zásady kritické práce

II. stupeň:

Učební osnovy předmětu Základy divadelní tvorby:

1. ročník

Žák:

- ovládá náročnější formy cvičení ze základů dramatické tvorby
- má širěji rozvinuté své mluvní a výrazové prostředky

2. ročník

Žák:

- aktivně se podílí na souborovém projektu, prezentuje se ve vybraných programech školy
- experimentuje se svou múzičností i představivostí, prozkoumá možnosti své fantazie
- má osvojené znalosti sólového dramatického projevu a uměleckého přednesu

3. ročník

Žák:

- vědomě využije divadelní výrazové prostředky a spolupracuje na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- spolupracuje s ostatními na tvorbě literárních a dramatických útvarů

4. ročník

Žák:

- zdramatizuje krátký literární text a zpracuje jej na scéně, pro zpracování si vybere jednu z inscenačních složek (režie, dramaturgie, technické zabezpečení, apod.)
- připravuje se na studium uměleckých oborů (dle potřeby)
- pod dohledem pedagoga je schopen pracovat se skupinou nižších ročníků (připraví ukázkovou hodinu dramatické výchovy)

Učební osnovy předmětu Základy divadelní vědy:

1. ročník

Žák:

- má široké znalosti české a světové literární tvorby s důrazem na dramatické texty
- orientuje se v základních problémech současného umění s důrazem na současnou českou a světovou dramaturgiu

2. ročník

Žák:

- má fixovanou zkušenost v oblasti reflexe divadelního tvaru
- kriticky zhodnotí současné umělecké dílo

3. ročník

Žák:

- disponuje širokými znalostmi dramatických textů českého a světového prostředí
- reflektuje kriticky text a připraví krátký dramaturgický rozbor

4. ročník

Žák:

- prokazuje znalosti v oblasti reflexe divadelního tvaru
- zásady kritické práce předává druhým

Pozn.: Žáci literárně dramatického oboru vykonávají postupové zkoušky v rámci veřejného představení na konci školního roku, kdy určená komise po zhlédnutí výkonů schvaluje postup do vyššího ročníku.

10 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy. K uměleckému vzdělávání jsou přijati na základě prokázání nezbytných předpokladů pro vzdělávání v daném uměleckém oboru.

Žáci pak mohou být do této kategorie zařazováni ředitelem školy na základě

- vyjádření a žádosti rodičů,

- doporučení učitele

- a na základě speciálně pedagogického vyšetření, nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogického centra).

V takovém případě škola vytvoří podmínky, které těmto žákům umožní plnit s ohledem na jejich potřeby a možnosti vzdělávací obsahy stanovené v ŠVP ZUŠ Bojkovice. Především pro tyto žáky bude vytvořen individuální vzdělávací plán se zvláštními metodami a postupy volenými po dohodě a konzultaci s odborníky a rodiči. IVP bude tvořen na každý rok zvlášť dle aktuálního stavu a dispozic žáka, ale vždy se zřetelem na vnitřní pozitivní prožitek žáka při učení, interpretaci a tvorbě. Při takto koncipované výuce škola vyžaduje aktivní součinnost rodičů nebo asistentů dětí. Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka.

ZUŠ Bojkovice má bezbariérový přístup do všech prostor – oborů.

11 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za **nadaného žáka** se pro účely vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Do kategorie žáků nadaných jsou zařazováni ředitelem školy ti žáci, kteří dlouhodobě prokazují studijní úspěchy nad standart třídy, tedy mají úspěchy na mimoškolních soutěžích, přesahují snadno ročníkové výstupy dané ŠVP.

Z toho vyplývá, že na základě žádosti rodičů a doporučení učitele může ředitel školy v takovém případě rozhodnout o zařazení do vyššího ročníku (při vykonání postupové zkoušky před komisí) a pokud je to zvlášť potřebné tak také k rozšířené výuce (v období před soutěží nebo přijímacími zkouškami).

Za **mimořádně nadaného žáka** se pro účely vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Do kategorie žáků nadaných jsou zařazováni ředitelem školy žáci na základě vyjádření školského poradenského zařízení v souladu s doporučením učitele a žádostí rodičů.

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy. Škola také vytvoří další odpovídající podmínky formám tohoto studia a může vůči žákovi využívat výjimky stanovené vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání.

12 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

12.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady a účel hodnocení:

- informace pro žáka a rodiče - o výsledcích, pokrocích a dosažené úrovni v určitém úseku (týden, měsíc, pololetí)
- motivace žáka k další práci – hodnotit tak, aby žák chtěl zažít úspěch a sám toužil po dalším pokroku

Kritéria hodnocení:

- 1) zájem o obor a o studium = snaha, píle, systematická domácí příprava, pravidelná docházka do hodin, aktivní koncertní činnost, účast na soutěžích (školních, mimoškolních), prezentace oboru a školy
- 2) osobní studijní pokrok žáka v daném roce vzhledem k jeho osobnímu maximu, tj. pokrok za dané období vzhledem k jeho individuálním schopnostem
- 3) postup v naplňování učebních osnov

Nástroje hodnocení:

- pozorování práce žáka (pokroky, výsledky), rozhovory s žáky, s rodiči
- výkony při veřejném školním vystoupení, představení nebo výstavě
- v *hudebním oboru na konci 1. pololetí pololetní přehrávka* složená spíše z technických cvičení, u žáka je ověřována znalost orientace v notovém zápisu i na nástroji; *na konci II. pololetí postupová zkouška probíhá formou „společné hodiny“* (do 15 žáků) v rámci studijního zaměření nebo podobných zaměření, kdy žáci přednesou 2-3 skladby spíše výrazové, případně s vlastním tvůrčím vkladem a inspirují se tak navzájem k dalšímu studiu, k orientaci v možném studijním repertoáru apod.
- uzavření I. a II. stupně formou veřejné prezentace (koncert, představení, výstava) nebo závěrečné zkoušky
- školní i mimoškolní soutěže

Způsoby hodnocení:

- na vysvědčení - známky v hodnotící stupnici dle platné školské legislativy
- hodnocení v daném předmětu = souhrn všech kritérií za období pololetí
- do žákovské knížky - tištěná podoba v hudebním oboru (není povinná), kombinace známek a slovního popisu
- elektronická podoba ve všech oborech – přehled o výuce a pokroku pro rodiče
- veřejné ocenění - ústní pochvala na koncertě/vernisáži/představení
- umístění v soutěži – vyznamenání diplomem, účast na přehlídce vítězů apod.

***naplňování učebních osnov je jakýmsi třídním standardem – normou pro postup do dalšího ročníku; jejich nastavení pomáhá učitelům sledovat a korigovat úroveň jednotlivců i třídy jako celku**

Na ZUŠ Bojkovice provádíme vlastní hodnocení v těchto oblastech:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy a jejich vliv na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,

přičemž hodnotíme průběh tří školních roků.

Sběr podkladů probíhá formou dotazníků směřovaných na názory žáků, učitelů a rodičů po tříletém období a na základě pozorování, výročních zpráv a podobně.

Prostřednictvím diskuse, analýzy swot, případně dalších metod pak v rámci pracovní porady na začátku nového období zpracováváme vlastní hodnocení školy a jeho výsledek je předmětem zápisu z porady.